

ZPRAVODAJ

2/2011 Místní akční skupiny Posázaví

EDITORIAL

Máme za sebou další ročník projektu Čistá řeka Sázava. Jeden z nejromantičtějších vodních toků v Česku znovu prošel před turistickou sezónou generálním úklidem. Přečtěte si, jaké to letos bylo, kolik se z hladiny a břehů nasbíralo odpadků a kdo všechno při tom pomáhal.

Dotace ze Strategického plánu Leader pomohou změnit tvář dalších míst v Posázaví. Hotova už je naučná stezka v jemništském zámeckém parku a historická vodárenská věž v Čerčanech. Zajímá Vás, které projekty uspěly v 8. výzvě? Jestli je mezi nimi kaplička na vaší návsi, hřiště nebo špýchar? Tak zalistujte zpravodajem.

Dočtete se v něm i o tom, co se děje v mikroregionech. Třeba Blaník a Džbány připravily nové propagační materiály, CHOPOS pomáhá obcím s veřejnou správou a Český smaragd má nové logo.

Nezapomněli jsme ani na osobnosti regionu – tentokrát jsme si popovídali s Janou Čechovou a Pavlem Pešoutem. Poradíme Vám, kde se pečou výborné koláče nebo kde dostanete čerstvá vejce. Hledáte inspiraci na letní dovolenou? Pak přijměte naše pozvání do Sázavy, Kondrace nebo na Farmu Blaník. Přejeme všem pohodové a ničím nerušené prázdniny!

Jaroslava Tůmová

Další ročník čištění řeky Sázavy odnesla voda

Šestý ročník Čisté řeky Sázavy je úspěšně za námi a stejně jako předešlé dva roky, tak i letošního čištění se ujala nejen obecně prospěšná společnost Posázaví o.p.s., ale opět i občanské sdružení Program Sázava 21 a místní akční skupina Lípa pro venkov o.s.

Posázaví si i letos vzalo pod křídla bezmála stokilometrový úsek řeky ze zastávky Střechov u Kácova až do Pikovic. Na horním toku přibližně 50 km z Havlíčkova Brodu do Budčic čistili dobrovolníci řeku pod dohledem sdružení Sázava 21. Čištění 20 km dlouhého úseku z Budčic do Kácova – zastávka Střechov a 7 km Štěpánovského potoka, se ujala MAS Lípa pro venkov.

Počet dobrovolníků vzhledem k předešlým ročníkům opět vzrostl. Během celého týdne a hlavně během víkendu se na řece a kolem ní vystřídalo přes 1 500 dobrovolníků, což je opět více než v loňském roce, a sebralo se i více odpadu – celých 38,5 tuny.

Už minulý rok jsme rozpoutali diskusi o tom, zda stále více sesbíraného množství odpadu znamená, že čištění řeky a jejích břehů je jen marnou snahou hrstky nadšenců něco změnit, nebo více rukou více pobere? Většina se shodla na tom, že více lidí více pobere, ale hlavně – břehy v těsné blízkosti řeky jsou opravdu mnohem čistší a udržovanější, a tím pádem můžeme zajít dál od břehů.

Také se realizoval nápad Martina Moravce, vedoucího pátého úseku, vyslat 14 dní před samotným čištěním k řece jakýsi předvoj. Někde to byli instruktoři, jinde vedoucí úseků, ale i pár dobrovolníků, kteří vyrazili na kolech i pěšky podél řeky a snažili se propagovat projekt Čistá řeka Sázava, komunikovat s rybáři a hlavně s chatáři a vyzvat je, aby nás podpořili nebo se přidali. Moc děkuji všem, kteří se toho ujali – určitě i to přineslo své ovoce.

Mě osobně hřeje u srdce nejvíce, že se k čištění řeky přidávají skupinky dobrovolníků, kteří se obejdou i bez stravovacího a ostatního „full servisu“. Právě oni jsou možná průkopníci nové podoby projektu, který by se v budoucnosti mohl stát mnohem levnější záležitostí, než je tomu doposud.

Je fakt, že takové množství lidí nějakou organizaci opravdu potřebuje, a to hlavně z bezpečnostních důvodů. Ale jsou i náklady, bez kterých bychom mohli dosáhnout stejného výsledku. Například na třetím úseku pod vedením Báry Obstové a za velké pomoci zásobovacího týmu vyzkoušeli vyprodukovat co nejméně odpadu, obzvláště toho plastového. To znamená, že nepoužívali jednorázové plastové nádoby, ale zásobovací tým po každém jídle nádobí umýval – moc všem tímto děkuji za tento zajímavý a určitě ne marný experiment.

Můj velký obdiv má také Soňa Křenová, která spolu s instruktory a zásobovacím týmem opět s přehledem ukořičovala jedinečnou partu vesměs dětí ze základních škol.

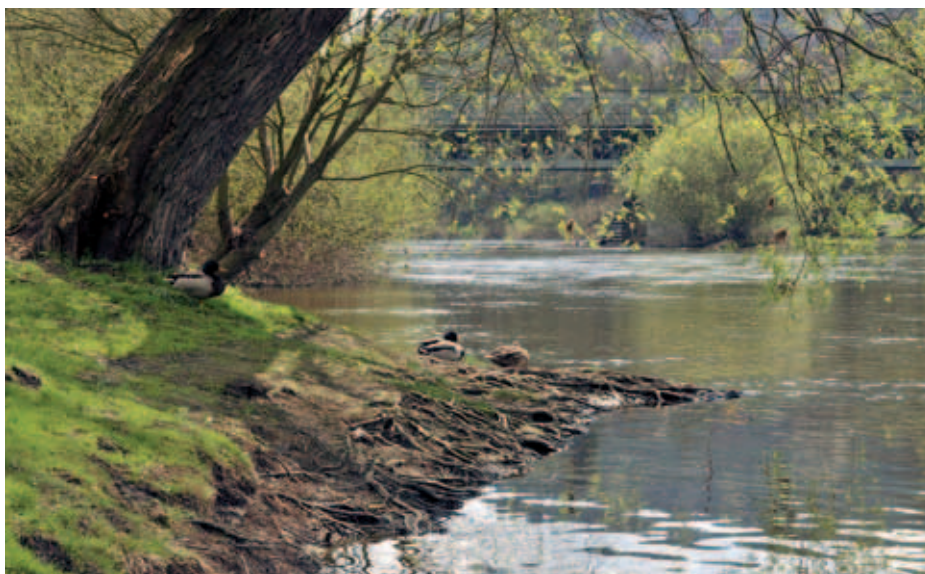
A tradičně o velení a i o nábor dobrovolníků na čtvrtém úseku se postaral Radim Hájek. I jemu moc díky, hlavně za zmapování a likvidaci několika problematických míst na jeho úseku.

I letos jsme hodně fotili a něco natočili. Kromě drobných zranění jsme to všichni ve zdraví přežili, nikdo snad smutkem ani hladu netrpěl, a počasí nám docela přálo, ne?

Děkuji moc všem dobrovolníkům, instruktorům, řidičům a celému týmu Posázaví za jejich práci a nasazení a všem sponzorům za příspěvky, ať finanční či materiální.

A nezapomeňte, že dobrovolně se může přidat úplně každý! Tak zase za rok „Ahoj“! ♦

Denisa Cibulková

SPOLUFINANCOVÁNO EVROPSKOU UNÍ EVROPSKÝM ZEMĚDĚLSKÝM FONDEM
PRO ROZVOJ VENKOVA: EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Když se čistí řeka Sázava

Páteční ráno překvapilo – po čtvrtčním líjaku zbyly jen louže plné vody a pohled na oblohu dával tušit, že by mohlo být líp. Teploměr byl ale neúprosný, tak jsem ze skříně znovu vytáhla zimní bundu. A vyrazila směr město Sázava. U jezu pod klášterem už bylo plno lidí. Po chvíli přijelo nákladní auto s vlekem naloženým loděmi. Na dřevěných stolech stály krabice s rukavicemi, přepravky s jablky, lahve s pitnou vodou. „Přijďte si nafasovat materiál,“ zavelela Denisa a skupinky lidí se daly do pohybu.

Do natažených rukou putovaly gumové rukavice, propagační trika a čepice. Ještě podepsat čestné prohlášení, vyzvednout plastový pytel, případně loď a hrábě, absolvovat instruktáž a může se vyrazit. „Jedeme ze Sázavy do Zlenic, máme to na tři dny a každý den budeme čistit něco kolem šesti kilometrů,“ oznámila vedoucí úseku Bára Obstová. Dobrovolníci zamířili k řece sledování štábem České televize, který z akce natočil reportáž do podvečerních zpráv.

První den na řece – vyrazíme

Lodě zastavují už po pár metrech. Posádky vylézají na břeh sebrat první odpadky. Je mezi nimi i starý zrezivělý sud naplň zapadlý v blátě. Vydolovat ho z něj stojí viditelně dost úsilí. Kluci sud naložili do lodě a vydali se s ním dál po řece. Spolu s dalšími odpadky ho nakonec naloží na korbu nákladního auta, které všechno odveze na skládku. Skončí tam i odpadky z modrých pytlů, do nichž smetí ze břehů sbírají školáci z Uhlířských Janovic a Mnichovic.

Přidala jsem se k zásobovacímu týmu vedeného Ivou Danešovou. Posbíráme věci, které zůstaly na břehu a vydáváme se do místa první zastávky brigádnické party – tábořiště U Hrocha. Cestou naložíme nádoby, zavařené okurky a čalamády, pečenou sekanou, bílék, štrůdl, perník, kávu, čaj. Denisa doveze chleba a pečená kuřecí stehna. Připravit z nich bohaté „švédské stoly“ trvá jen chvíli.

První dorazili školáci z Uhlířských Janovic, mnozí z nich s tenisovými míčky v rukou. Našli je na nedalekých kurtech. „Po loňské zkušenosti už věděli, kde je hledat,“ smály se paní učitelky. Zanedlouho se ozval dětský hlahol z druhého břehu. Neklamné znamení, že do cíle dorazili malí pomocníci z mnichovické základní školy. Museli ale počkat, až přijedou dobrovolníci na lodích, kteří je pak převezli na druhý břeh k prostřeným stolům.

„Už jedou“, ozvalo se hlasité volání, když se v zátce objevila první žlutá kanoe plná odpadků. A za ní přirázely k břehu další a další. Z jedné z nich, která přivezla torzo dětské tříkolky, vystoupil Jirka, nohavice po kolena mokré. „Loni to bylo horší, měl jsem mokré celé kalhoty,“ smál se a šel se zahřát k ohni.

Polední siesta skončila a sběrači odpadků se vydali na další cestu. Uklidili jsme nádoby, zbytky jídla, kanystry s vodou, stoly a lavice. Tábořiště osiřelo.

Odjela jsem do Kácova podívat se na další dobrovolníky. Cesta jim ale trvala déle, než čekali. Na louku pod Sporthotelem přijeli v 19 hodin, o dvě hodiny později, než počítali. Unavení, spínaví, ale usměvaví. A plní zážitků, i když ne vždy příjemných. V Kácově je totiž osočil nějaký muž, že mu prý sebrali batoh. Ukázalo se však, že ho zapomněl v obchodě. S omluvou přijeli za brigádníky sami policisté.

Soumrak pokročil. Zbývalo uklidit lodě na břehu. Posbírali jsme několik pádel a rukavic (že

předpovědi meteorologů a bude hezky. Vyrážíím do Poříčí nad Sázavou, kde na mě čeká Monika se Solomonem. Strávíme spolu celý den.

Dobrovolníci právě dostali nezbytné instrukce a vydávají se k řece. Mezi stromy zahlédnu siluetu kostela sv. Havla. Hledám vedoucího čistěného úseku Radima. „Počasí neklamalo. První den odradilo všechny neskalní příznivce čištění řeky. Vkládal jsem velkou naději do dětí z teploty-šovické školy a benešovského gymnázia. Občas jsme sice po nich ještě nějaké odpadky sbírali, ale nezřikám se jejich pomoci, jsem za ni rád,“ řekl Radim.

Před 14 dní, kdy trasu objížděli na kolech, podle něj vypadala řeka celkem obstojně. „Byl jsem překvapen, že se toho tolik nasbíralo. Z cesty to vypadalo úplně jinak než potom z lodě,“ dodal. Dostali se i do časového skluzu, možná proto, že je hodně zdrželo sbírání igelitů zamotaných do větví stromů těsně nad hladinou. A jakými úlovky se mohli pochlubit? Dvěře, torzo lodi, železné schůdky, dětský nákladák – tatrovka, vypočítal Radim. Pochválil jídlo, včetně dobrot, které tradičně napekly Čtyřkolské maminky.

Právě obětavé slečny, ženy, maminky a babičky zpřijemnilly dobrovolníkům pobyt prakticky na všech čistěných úsecích řeky. Napekly pro ně bábovky, perníky, štrůdly, koláče a další laskominy.

S Monikou, Solomonem a dobrovolníky se vydáváme po břehu Sázavy směrem k jezu u Městečka. Po několika metrech narazíme na dvojici,

by je zapomnětlivci v sobotu nepotřebovali?) a odnesli je k chatkám u Sporthotelu. Ruch před nimi brzy ustal. Když jsem o půl hodiny později odjížděla, stáli první nedočkavci frontu u sprch. Vykoupat se, najíst a do postele. Budíček bude už za pár hodin.

Druhý den na řece – Svatý Petr se slitoval
Ráno vstávám do mlhy – předzvěst, že se vyplní

dáme výtečnou polévku a sulc a autem přejíždíme do Nespek. Na břehu řeky tam už na brigádníky čeká Eliška s Evou. Z várnice voní sekaná a bramborová kaše, vedle leží bedna plná výtečných domácích buchet a bábovek.

Dobrovolníci se ale nedočkáme, zdrželo je větší množství odpadků, které musí sesbírat. S Moni-

kou a Solomonem proto vyrazíme směr Kamený Přívoz, kde jsme zastihli další partu lidí čistících Sázavu. Sesbírané odpadky právě nakládají na auto. „Jedeme z Krhanic do Žampachu, ne pořádku je hodně, hlavně na břehu. Pořád sbíráme nějaké boty, žádná ale není do páru,“ líčí Andrea Slavíčková z Velkých Popovic. A chlubí se dalším úlovkem – spleťulí blátivou, která se krčí v blátě na dně sklenice. „Učili jsme se o ní ve škole, tak jsem ráda, že ji konečně vidím i živou. Vezmu ji ukázat spolužákům do říčanského gymnázia,“ dodává Andrea.

Necháme Andreu rozplývat se nad „krásou“ vodní plošnice známé z pohádek o Ferdovi Mravencovi nebo věcích medvídků a odjíždíme do Žampachu. Na břehu řeky tam pomáháme Vaškovi postavit dva velké stany – noclehárnu pro dobrovolníky. Pak opět vyrazíme na cestu autem.

Další zastávku máme u benešovské nemocnice, kde se setkáváme s Maruškou a Standou. Vyměníme si pasažéry – oni odvázejí Moniku se Solo-

monem do Samopší, já čekám na Milana, kterého sem dovezli na ošetření. Jeho rozfíznutou nohu „spravilo“ pár stehů a navrch jedna tetanová injekce. Vzal to ale hrdinsky a cestou do Samopší jsme měli o téma rozhovoru postaráno.

V Samopších už na nás netrpělivě čekají. Dobrá zpráva o Milanově zdravotním stavu všechny potěšila, takže hurá na večeri. Podávalo se maso na paprice s těstovinami a jako zákusek domácí bábovky a koláče. „Jsme pořád stejná parta, o to je to snazší, proto si pořád držíme druhý úsek,“ říká jeho vedoucí Mirek. Z vody už letos vytáhli i nočník nebo kolo.

Jednu stráň také vyčistili od staré skládky skla. „Jedna místní paní nám prozradila, že její teta, která už nežije, tam na druhý břeh se strejdou celý život vozila skleněný odpad. Sesbírali jsme tam asi 40 pytlů skla,“ popsal Mirek.

Třetí den na řece – míříme do cíle

Ráno vyrážíím do Soběšína. „Nejvíce odpadků je většinou v obci nebo chatových oblastech, kde jsou i černé skládky. V oblastech, kde není žádná civilizace, tak tam jich je nejméně, jenom to, co naplavila velká voda,“ shrnuje dosavadní zkušenosti z úklidu řeky vedoucí prvního úseku Soňa.

V Soběšíně je dobrovolníků více než jinde – řeku přijela čistit i patronka projektu Aneta Langerová se svým fanklubem. Počkáme, až všichni odjedou nebo odejdou, a jedeme jim na proti do Českého Šternberka. Na parkovišti pod hradem rozbalí Zuzka s Maruškou pojízdnou jídelnu – podávají koprovou omáčku s knedlíkem a vařeným vejcem. Averz z dětství k tomuto jídlu ale mnozí nepřekonal. „Dejte mi jen suché knedlíky,“ ozyvá se až příliš často.

Aneta knedlík s omáčkou neodmítla. Letošní čištění řeky Sázavy si užívá. „Mám na to víc času, takže je to hodně jiné. A je to jiné také tím, že mi přijde, že je tady daleko víc lidí, což jsem ráda. Cítím se moc dobře, voda uklidňuje a mám pocit, že to člověka přivádí na pozitivní myšlenky,“ říká. Na lodi jela s bratrem a malou neteří Amálkou. Cestou vylovili z vody mimo jiné starý kýbl. „Málem jsme sebrali i rybáře,“ směje se Aneta.

Vyrážíím do Pikovic, cíle úklidu řeky Sázavy. Dobrovolníci tam právě dorazili a pouštějí se do oběda – buřtového guláše. Bohunka jim nakládá plné talíře. Všem viditelně chutná. Ještě malý dezert – koblížky. Jen se po nich zapráší. Odpadků je ale tolik, že se na auto najednou nevejdou. Martinovy prosby, aby tam s ním někdo počkal, až se auto vrátí ze skládky, a odpad mu na něj pomohl naložit, snad není ani třeba. Většina dobrovolníků je totiž stále na místě, ani se jim nechce odjet domů.

„Každoročně je lepší a lepší organizace, což nám dobrovolníkům moc pomáhá. Ale jinak, bohužel, řeka stále vyžaduje naši přítomnost. Určitě je miň nových odpadků, což nás těší, myslíme

si, že i lidi, co se kolem řeky pohybují, už o akci vědí a možná se i líp chovají. Ale neustále se odkrývají skládky staré 10 nebo i 20 let. Lidi je zřejmě kdysi zakopávali, a když přijde velká voda, zaprší, něco se odkryje. Takže třeba na posledním úseku do Pikovic jsme čekali, že to bude lepší, ale zase jsme dojeli s naprosto přetíženými loděmi. Ale jinak si myslíme, že břehy, co se týče nových skládek, jsou lepší. Chataři a rybáři nás už znají a snad se to bude lepší,“ zhodnotil vedoucí pátého úseku Martin.

„Čistíme už počtvrté. Je hrozné, jak se lidi k řece chovají. Každý rok je to skoro stejné – sbíráme pet lahve, igelitové sáčky, letos jsme z vody tahali i pramici,“ líčí Marie Vernerová z Benešova. Její kamarádka Jana Nedvídková přitakává: „Jezdím na lodi i mimo Čistou řeku Sázavu, a když vidím tamhle lahev, tamhle pytlík, tak to není nic příjemného. Jsem raději, když jedu a příroda kolem je čistá“.

Pod stolem zahlédnu Solomonovy bosé nohy – o kus dál se suší jeho totálně promočené boty a ponožky. Teplotu jarní Sázavy vyzkoušel na vlastní kůži, ale bere to s humorem. I když louku zalily sluneční paprsky, začíná se po chvíli třást zimou a jde se schovat do auta. Naložím ho i Moniku a odjíždíme domů. Na viděnou za rok, loučíme se.

Jaká byla letošní Sázava?

„Po organizační stránce to letos dopadlo moc dobře. Do akce se víc zapojují sponzoři, ať už poskytnou jídlo nebo ochranné pomůcky pro dobrovolníky. Finanční příspěvky na projekt zvýšily i některé obce, jejichž územím Sázava protéká,“ řekla ředitelka společnosti Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová. V regionu je podle ní o projektu daleko víc slyšet, přibývá proto i dobrovolníků, kteří se do něj zapojují. Uklízet řeku přijíždějí nejen lidé z Posázaví, ale z celé republiky. ♦

jt

Patronka projektu

Milí dobrovolníci, milé dobrovolnice, děkuji, že jste obětovali den nebo dokonce celý víkend pro dobrou věc. Já jsem si to užila se vším všudy, doufám, že i vy, a že se opět za rok potkáme na lodích či na březích Sázavy a budeme společně odklízet vše, co do přírody nepatří. Třeba nás to překvapí a odpadu bude stále jen ubývat. Kéž by to tak bylo!

Věřím, že se to časem zlepší, je však stále zapotřebí na takové věci upozorňovat. I má neteř

a synovci, kteří se každoročně uklízení účastní, vždy když vidí kdekoli v přírodě nějaký papírek, sami si kladou otázku, kdo ho tam vyhodil. Přiznám se, že z toho mám radost, malé děti mají kolikrát víc rozumu, než my dospělí. Snad další generace budou žít s posílenými morálními hodnotami a bude se jim tu lépe dýchat. ♦

Díky! Anet

O projektu Čistá řeka Sázava se už ví i v zahraničí

Zasloužil se o to Solomon Small z londýnské charitativní organizace Thames21, která se

zabývá čištěním řek a kanálů v hlavním městě Velké Británie. Zúčastnil se letošního čištění

řeky Sázavy nejen jako pozorovatel, ale sám přiložil také ruku k dílu. Uklízel břehy v Poříčí nad Sázavou a odpadky sbíral také z lodí na úseku ze Žampachu do Pikovic. A přiznal se, že to byl nevšední zážitek. V Londýně totiž čistí pouze břehy řek, maximálně se brodí mělkými kanály.

„V Londýně dělám práci pro organizaci, která se zabývá podobným tématem, tedy sbíráním předmětů a nečistot z okolí vodních toků. Dostal jsem šanci vycestovat a vidět jiné charity, které dělají stejný druh práce jako my v Londýně, a velice mě zajímalo, jak v Posázaví odstraňujete odpad z vaší řeky,“ řekl Solomon Small. Kontakt na společnost Posázaví o.p.s. dostal od české turistky, s níž se náhodou setkal na letišti při návratu z dovolené. Informace, které před odjezdem do České republiky měl, si pak našel na internetu, nebo je získal

prostřednictvím e-mailové pošty se zástupci Posázaví o.p.s. „Ze začátku jsem byl proto trochu zmaten z toho, kolika aktivitami se zabýváte,“ poznamenal.

Solomon Small se seznámil také s prací zásobovacích týmů a jejich péčí o dobrovolníky. Procestoval všechny čištěné úseky. Zajímal se o historii projektu, viděl, jak vzniká dokument o úklidu řeky, zjistil, co všechno obnáší práce hlavní manažerky. Setkal se také s patronkou projektu zpěvačkou Anetou Langerovou.

„Jste velice profesionální v tom, co děláte, a je fantastické, jak získáváte a školíte dobrovolníky, jak se o ně staráte, jak odstraňujete odpadky z vody,“ řekl. Účast na českém projektu byla podle něj velice přínosná. „Myslel jsem si, že práce, kterou děláme v Londýně, je těžká, ale není zdaleka tak vyčerpávající, jako ta, kterou děláte vy,“ poznamenal.

V hodnocení Solomona Smalla převažovala pozitiva. Jednu výhradu ale přece jenom měl – k zásobování dobrovolníků pitnou vodou z plastových lahví. Doporučil, aby se voda vozila v kontejnerech a dobrovolníci si ji stáčili do vlastních nádob. „Neprodukovali byste tím další odpad v podobě plastových lahví, jichž se během akce rozdá velké množství,“ poznamenal.

Solomon Small také nabídl společnosti Posázaví o.p.s. spolupráci s organizací Thames21. ♦

jt

Bářino zamyšlení nad Čistou řekou Sázavou

O projektu Čistá řeka Sázava jsem se dozvěděla v informačním centru v Benešově, kde jsem si náhodně přečetla stručnou upoutávku k této akci. Vzhledem k mému kladnému vztahu k přírodě, ochraně krajiny a životního prostředí jsem neváhala ani minutu zúčastnit se. Byla jsem zvědavá a v očekávání, jak to vlastně bude celé probíhat.

Po 1. ročníku jsem byla nadšená. Sešla se tam parta lidí se stejným cílem – pomoci přírodě, poznat nové tváře, odreagovat se od každodenních záležitostí. Vůbec mi nevadilo brodit se v bahně, klest vitve stromů a keřů, dolovat uvízlé kusy

plechu či želez, a to i za nepříznivého počasí. Ba naopak, bavilo mě to. Na druhou stranu mě mrzelo, jaké nepatřičné předměty jsme v řece našli.

Letos proběhl 6. ročník. Velice vnímám vývoj celého projektu – účelnější systém čištění, lepší organizace, kvalitnější zázemí, větší propagace a mnohem větší zájem dobrovolníků. Jenom to množství odpadu se nijak výrazně nezměnilo. Sesbíraných 30 tun odpadu z 98 kilometrů řeky je více než smutné. Místo toho, aby se odpad eliminoval, tak snad ještě narůstá. Zřejmě je v něm chyba. Přesněji řečeno „v někom“ je chyba. Věřte, že ty pneumatiky, plechové vany, železné

roury, plastové židle, jízdní kola, co každoročně sbíráme, se do řeky samy nedostanou. Je velice smutné, až pobuřující, co někteří lidé dokážou. A právě těmto lidem bych chtěla vzkázat: „Dělejte si takovýhle nepořádek u vás na zahradě a nevyhazujte jej k řece, která jen tiše teče.“

Celý projekt je dobrou výzvou pro mladé lidi a děti ze základních škol i mateřských center. Vychovává je, budí v nich zájem o životní prostředí a jasně říká, že odpad do přírody rozhodně nepatří. A proto doufám, že v budoucnosti tak velké množství odpadu už nenashbíráme. ♦

Bára Obstová

Čistá Sázava na Vysočině

Druhý ročník čištění řeky Sázavy na Vysočině je úspěšně za námi. Počasí si s námi trochu hrálo, ale nakonec vše dobře dopadlo. Čistilo se z Havlíčkovy Brodu do Ledče nad Sázavou a pomáhalo při tom více než 520 dobrovolníků. Všichni odvedli velmi dobrou práci!

A jak to letos vypadalo? Místa, která byla loni čištěna, byla viditelně v lepším stavu. Ale i tak bylo odpadu více než dost. Oproti loňskému roku

bylo nalezeno více většího odpadu typu pneumatik, lednic, obrazovek, monitorů, koberců, částí karosérií aut apod. I když jsme okolí řeky vyčistili od hrubých starých nečistot, nepředpokládáme, že bychom příštích pár let neměli co dělat. Drobný odpad se bude bohužel pravděpodobně stále objevovat.

Lidé by si měli uvědomit, že právě oni odpad do přírody uložili a pouze oni ho mohou z přírody zase odstranit. Odpad sám od sebe nezmizí. Kdyby ti, kteří vyhazují odpad do přírody, viděli záčky škol, jak po nich uklízejí a podivují se nad tím, co nacházejí, museli by se zastydět... tedy alespoň v to doufám, že by se zastyděli. ♦

*Martina Hupková
Program Sázava 21*

V pokladničkách s logem úklidu Sázavy bylo přes 6 000 korun

Své tajemství už vydaly i pokladničky, do nichž lidé mohou dávat finanční příspěvky na projekt Čistá řeka Sázava. V pěti kasičkách bylo dohromady přes 6 000 korun, které byly převedeny na sbírkový účet. Pomohou s financováním úklidu Sázavy příští rok. Pokladničky se opět vrátily na svá místa a dárci do nich mohou dál přispívat.

Plastové pokladničky s logem Čisté řeky Sázavy jsou v Benešově v restauraci Bedrock a v sídle místní organizace Českého rybářského svazu,

v Bisportu v Týnci nad Sázavou a v prodejně potravin v Českém Šternberku. Jedna kasička je přenosná a bere se na všechny větší akce, které společnost Posázaví o.p.s. pořádá, naposledy byla na slavnostním večeru k ukončení letošního ročníku projektu Čistá řeka Sázava.

„Největší částkou přispěly místní organizace rybářů, což nás těší, protože jsou také součástí řeky Sázavy,“ uvedla ředitelka společnosti Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová. Mezi skalní při-

spěvatele patří také návštěvníci restaurace Bedrock – když pokladničku pracovnice společnosti Posázaví o.p.s. odnesly, aby z ní vybraly peníze, okamžitě se po ní lidé začali shánět.

Kromě pokladniček mohou dárci peníze posílat i na sbírkový účet, v uplynulém roce se na něm podařilo shromáždit 5 500 korun, které pomohly s financováním akce v letošním roce. ♦

jt

Do úklidu řeky Sázavy se potřetí zapojila i Lípa pro venkov o.s.

Naše občanské sdružení se akce zúčastnilo v úseku mezi Vlastějovicemi a Kácovem. Celá akce byla zahájena v pátek 15. 4. dopoledne, kdy na Sázavu dorazili žáci ze tří základních škol. Do Vlastějovic přivezl autobus sponzorovaný firmou AVE třicet dětí ze ZŠ Potěhy. Na území Zruče nad Sázavou se úklidu řeky zúčastnilo více než 20 dětí ze ZŠ Okružní a do Chaběře přijely děti ze ZŠ Uhlířské Janovice.

V sobotu nastoupili na zbývajcí úseky dobrovolníci vesměs z obcí ležících v blízkém okolí

řeky. Hasiči z Trhového Štěpánova dokonce vypomohli motorovým člnem. Za celý víkend se podařilo shromáždit celkem 2,97 tuny odpadu, který byl bezplatně uložen na skládku v Trhovém Štěpánově.

Všem účastníkům i sponzorům akce děkujeme. ♦

Lípa pro venkov o.s.

Čistá řeka Sázava v básnické sbírce

Je to k neuvěření, ale i taková běžná činnost, jako je sběr odpadků, může být inspirací k sepsání veršů. Důkazem je básnická sbírka Čistá řeka Sázava, kterou v nákladu jeden kus „vydali“ po letošním ročníku tradiční úklidové akce dobrovolníci ze třetího čištěného úseku. „Tato básnická sbírka je věnována všem těm, kteří Sázavu chovají v srdci,“ napsala v předmluvě Bára Obstová. Básnickou sbírku předala manažerce projektu Denise Cibulkové a ředitelce společnosti Posázaví o.p.s. Bohunce Zemanové během slavnostního večera k ukončení letošního ročníku projektu.

Do útlé knížečky v pevné vazbě se vešla zhruba desítka básní. „Básní o řece, která je dominantou našeho kraje. O řece, která už od nepaměti uchvacuje trampské osadníky svou krásou, půvabem a odráží se v jejích vyprávěních po celé generace. Reč je o romantické řece Sázavě,“ napsala Bára.

Autory veršů jsou Iva Danešová, děti ze ZŠ Mnihovice a hvězdničtí hasiči. Barevnými ilustracemi je doplnila Bohunka Boušková. Jak to při úklidu na řece vypadalo, dokládá i několik fotografií. ♦

jt

Odpust', řeko, lidem

Odpust', řeko, lidem
já propadám se studem
Jeden třídí odpad a druhému je jedno,
kam igelit a papír dopad.

Člověk se hrozně diví,
když Zem se třese.
To promlouvá a říká:
Lidi, probud'te se!

Sopka prská žhavou lávu ven,
to vaří se tahle Zem
Copak neumíte se lépe chovat k matce Zemi?
Zahubím vás i s odpady!

Já Zem volám, pak odpust'te mi!

Jména dobrovolníků, kteří se zúčastnili úklidu

Albrecht Tomáš, Aron Jan, Aubrechtová Anežka, Aubrechtová Eliška, Bajerová Monika, Balíčková Lucie, Balý Jan, Bareš Jan, Bareš Matěj, Bareš Petr, Bareš Roman, Barták Marek, Bartoň Petr, Bařtipánová Eva, Bednářová Jitka, Bernold Jan, Bernoldová Dagmar, Běžel Radek, Biolek Jan, Biolek Jaromír, Biolek Matouš, Biolková Anna, Biolková Maria, Bjelejác Svjetlana, Blíha Jiří, Blíhová Radka, Bohatová Nikola, Böhm David, Bonaventura Antonín, Borovan Aleš, Bouška Pavel, Boušková Adélka, Boušková Berenika, Boušková Bohunka, Boušová Veronika, Brabenec Vojtěch, Brachtlová Iveta, Brázdil Vlastimil, Brožek Jiří, Březáčová Martina, Bučinský Jiří, Buřata Tomáš, Burdová Gabriela, Burger František, Bystřický Aleš, Bystřický Michal, Camřlová Štěpánka, Cibulka Albert, Cibulka František, Cibulka Marek, Cibulka Vilem, Cibulková Barbora, Czafiková Kateřina, Čapek Michal, Černý Vojtěch, Danešová Ivanka, Danešová Martina, Davídek Petr, Davidková Petra, Dobeš Tomáš, Doležal Lukáš, Draždíková Jana, Dřízal Pavel, Dub Tomáš, Dudková Šárka, Dušek Jiří, Dvořák Radomír, Dvořák Václav, Dvořáková Vendula, Eichler Petr, Fantysová Olga, Fary Ivan, Felcman Martin, Ferebauerová Radka, Ferianc Jan, Fila Jiří, Fila Jiří ml., Filip Jan ml., Florová Pavla, Fořt Vladimír, Gregor Michal, Gregorová Jana, Gruberová Veronika, Gryc František, Hájek Radim, Hák Jan, Hálová Petra, Hanák Lukáš, Hanušová Kateřina, Havlíček Jiří, Havlíčková Markéta, Havlová Kateřina, Hendrych Jan, Herková Petra, Herwigová Michaela, Holoubek Ondřej, Horálek Jiří, Hruška Zbyněk, Hudeček Pavel, Husenica Josef, Husenica Josef, Husenicová Klára, Chaloupecký Martin, Chmelíková

Romana, Chobotová Kateřina, Chrpa Jakub, Jamárik Marek, Jandl Oldřich, Jankovská Kristýna, Jareš Josef, Jedličková Lucie, Jelínek Ondřej, Ježek Martin, Jíchová Eva, Jiráň Jan, Jiráňová Helena, Jirásková Markéta, Jirková Jana, Jirků Petr, Jurča Matěj, Jurča Milan, Just Pavel, Just Petr, Kabátová Anežka, Kadeřábek Jan, Kahounová Šárka, Kaplan Ondřej, Karbula Roman, Kasíková Kateřina, Kasková Markéta, Kašparová Martina, Kašparová Veronika, Kirpikin Roman, Kloučková Kristýna, Knajzl Vladimír, Kobřlová Kristýna, Kolouch Jindřich, Kopecký Ladislav, Korecký Viktor, Košková

Kateřina, Kovář František, Kovařík Miroslav, Krátký Pavel, Kratochvíl Miroslav, Kratochvíl Tomáš, Kratochvílová Nela, Krčmaříková Michaela, Krejčí Josef, Krejčová Dominika, Krejčová Jana, Krchová Zuzana, Kristková Alice, Křenová Soňa, Kříž Jan, Kuchtová Marie, Kulčar Karel, Kulhavá Eva, Kurcová Charlotta, Labanc Richard, Laitl Martin, Langer Jáchym, Langer Nikola, Langerová Amálka, Langerová Aneta, Lašková Eva, Laštovka František,

Lemberk Josef, Lemberk Matouš, Levá Petra, Loukota Milan, Lunga Petr ml., Lunga Petr st., Lungová Anna, Lungová Irena, Macák Jiří, Macáková Lucie, Macháček Pavel, Maňkoš David, Marešová Veronika, Mašková Kateřina, Matoušek Martin, Matoušková Marie, Matoušková Zuzana, Měchura Marek, Měřička Bohuslav, Michal Jan, Mikolášková Monika, Mokrejš Martin, Monert Denisa, Moravec Martin, Müller Martin ml., Müller Michal, Nedvídková Jana, Neidhardt Rostislav, Nejedlo Michal, Němejcová Lucie, Nepraš Radim, Neušlová Kateřina, Novák Emil, Nováková Kristýna, Novosad Vojtěch, Obstová Barbora, Oktábcová Dana, Oktábcová Jitka, Oktábec Jiří, Oktábec Vojtěch, Oščádalová Pavlína, Ottlová Alena, Papcunová Romana, Paskerová Kateřina, Pavlíková Tereza, Pavlíková Zuzana, Pazderová Markéta, Pečenková Lucie, Pejša Lukáš, Pěkná Lucie, Pelz Eckart, Perníčková Markéta, Pessr Jiří, Petrová Jana, Petříková Alena, Placier Emanuel, Placier Klára, Plavcová Kateřina, Plavec Miroslav, Podoláková Lenka, Polášek Vlastimil, Polášková Lucie, Polášková Marcela, Polášková Růžena, Pošmurná Eliška, Pošmurný Václav, Prosová Lenka, Přenosilová Renata, Radil Václav, Ryša-

vý Dušan, Řehořek Jan, Řehořek Roman, Sahu-la Vítězslav, Sahulová Kristýna, Salus Jaroslav, Sborník Jakub, Sehnoutková Kristýna, Simandl Martin, Skopalíková Lenka, Skřivan Ondřej, Skřivanová Jana, Sládek Jaroslav, Slanina Michal, Slanina Milan, Slavičková Andrea, Small Solomon, Smetanová Marie, Smrkovská Nikola, Smrkovský Michal, Sobotka Filip, Soukup Jan, Soukup Miloš, Soukupová Jana, Soukupová Kateřina, Splavec Martin, Stareková Katarína, Stařecká Kateřina, Strachota Jan, Strachota Tomáš, Strachotová Eliška, Stropnická Linda, Stropnický David, Sukdolák Vojtěch, Svoboda Gustav, Svoboda Marek, Sýkorová Zdeňka, Syrový Jarda, Šandl Pavel, Šetina Martin, Šimánek Vítek, Šimánková Markéta, Šimerová Sára, Šimůnková Jitka, Šípková Kristýna, Škoda Jan, Škoda Vojtěch, Škvor Josef Daniel, Škvor Josef, Škvorová Anna, Škvorová Eliška, Škvorová Kateřina, Škvorová Marie, Šmíd Martin, Šostý Michal, Štolla Jan, Štolla Václav, Švihel Daniel, Švihel Luboš, Švimberský Zbyněk, Toullová Natálie, Tranchi Robert, Trantina Michael, Trnková Zuzana, Tůmová Jaroslava, Tyrpáková Tereza, Vaigl Martin, Váňa Rostislav, Vejmelková Ingrid, Vejmelková Kristýna, Vejvoda Michal, Verner Zdeněk, Vernerová Marie, Vnouček Stanislav, Volich David, Vrbická Denisa, Vrzalová Eva, Vtřpil Bohuslav, Zágora Ondřej, Zágorová Tereza, Zajícová Martina, Zápotocká Ella, Zbejvalová Barbora, Zehnálek Marek, Zelený Šimon, Zelený Štěpán, Zelinka Pavel, Zelmanová Jitka, Zemanová Bohuslava, Zemanová Eliška, Zemanová Klára, Zima Jiří, Zima Patrik, Zoblivá Aneta, Zrna Ondřej, Zúdorová Marika, Žarka Petr, Žemlička Martin, Žížalová Dana.

Gymnázium Benešov, kapela SPB, MC Motýlek, MC PUTTI, MO ČSSD Benešov, Obecní úřad Krhanice, Okrašlovací spolek v Jílovém u Prahy, SDH Hvězdovice, SPŠ Vlašim, ZŠ a MŠ Sázava, ZŠ Čerčany, ZŠ Divišov, ZŠ Kácov, ZŠ Krhanice, ZŠ Postupice, ZŠ praktická a ZŠ speciální Uhliřské Janovice, ZŠ a MŠ Teplýšovice, ZŠ TGM Mnichovice, ZŠ Týnec nad Sázavou.

Poskytnuté finanční příspěvky

POVODÍ VLTAVY, státní podnik
úhrada odvozu odpadků na skládku
Malé Posázaví – svazek obcí 50 000 Kč
Provident Financial s.r.o. 33 000 Kč
Feron, a.s. 30 000 Kč
Obec Lešany 8 701 Kč
Město Týnec nad Sázavou 6 000 Kč
Obec Hradištko 6 000 Kč
Městys Divišov 5 000 Kč
Obec Petrov 5 000 Kč
Město Sázava 5 000 Kč

Jaroslav Dušek
Obec Kamenný Přívoz
Obec Krhanice
Obec Tichonice
MUDr. Zemánková Elsa
Obec Samopše
Městys Kácov
Obec Krňany
Jan Filip ml. (student)
Štěpán Zelený
Markéta Schestauberová

Zbyněk Hruška
Eckart Pelz
Michael Štědrý
Lucie Pečenková
Martin Šmíd
Jan Urban
Jan Malinovský
Lenka Novotná
Vladimír Fořt
Zuzana Trnková

1 500 Kč
1 000 Kč
1 000 Kč
1 000 Kč
600 Kč
500 Kč
400 Kč
300 Kč
200 Kč
200 Kč

Poskytnutá materiální a organizační pomoc

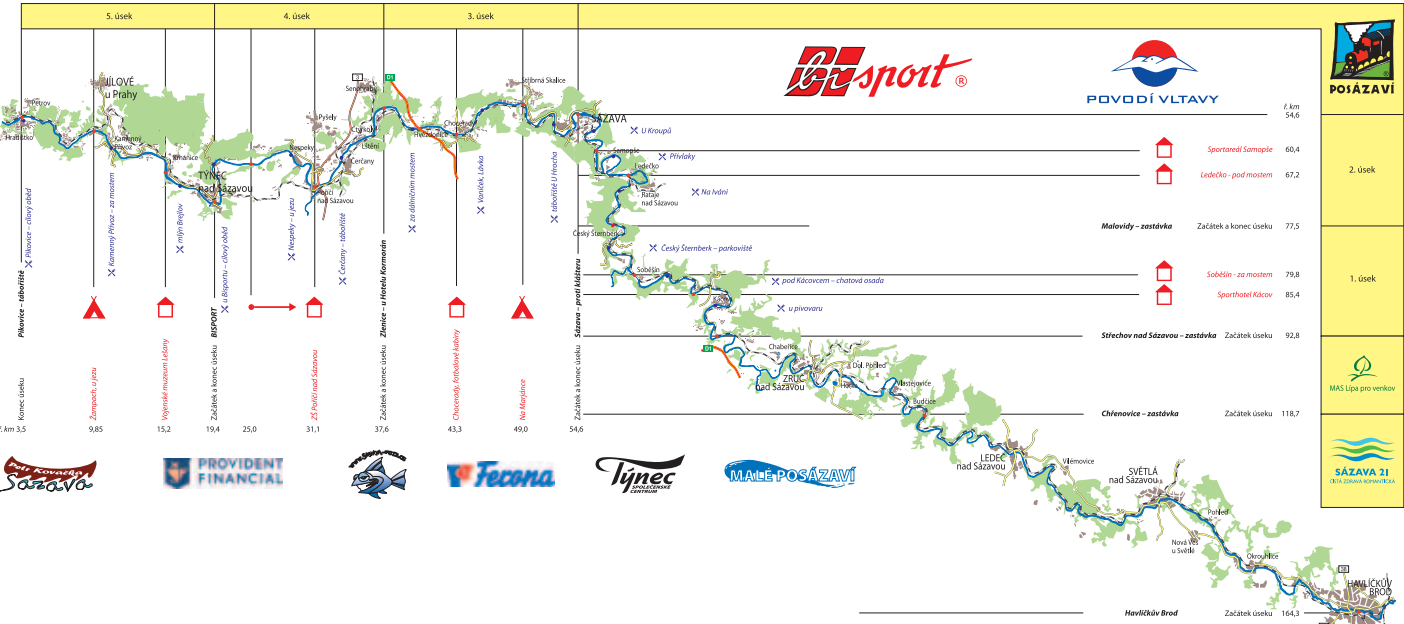
BISPORT spol. s r.o. – hlavní partner
zapůjčení lodí, doprovodná vozidla s řidiči
Petr Kovačka – půjčovna lodí, Sázava
zapůjčení lodí a vozidla s řidičem
SÁZAVA TOUR – Martin Sopr
zapůjčení lodí a vozidla s řidičem
Jaroslav Kozel – nakládání s odpady
odvoz odpadků na skládku
Marie Kotrbová – Koma Benešov
gumové rukavice
Technické služby Benešov
uložení odpadků na skládku
Město Trhový Štěpánov
uložení odpadků na skládku
Město Jílové u Prahy
uložení odpadků na skládku
ŽELEZÁŘSTVÍ – Štěpánka Fialová
prodej nářadí za výhodnou cenu
HOTEL SÁZAVA – Roman Brunclík
stravování
Martin Matoušek – úklidové práce
pytle na odpad, ochranné rukavice
Sporthotel Kácov – Jiří Pařízek
poskytnutí noclehu, stravování
Hotel Nad Řekou s.r.o.
stravování
Hotel Troníček Jílové, Žampach
poskytnutí večere a zázemí
Obec Poříčí nad Sázavou, ZŠ a MŠ Poříčí nad Sázavou
poskytnutí noclehu
SK Chocerady – fotbalový klub
poskytnutí noclehu
Jílovská unie kamarádů, Jílové u Prahy
poskytnutí noclehu
Pension Čtyřlístek – Jan a Hana Filipovi
koláče
Čtyřkolské maminky
pečení buchet
Miroslav Němec
materiální zajištění a pečení buchet
Obec Teplýšovice
doprava dobrovolníků
CHOPOS – svazek obcí
doprava a organizační pomoc manažera svazku
Mikroregion Džbány – svazek obcí
doprava a organizační pomoc manažera svazku
Malé Posázaví – svazek obcí
organizační pomoc manažera svazku
Český smaragd
organizační pomoc manažera svazku
Ilona Kratochvílová
pečení buchet

Monika Matoušková
pečení buchet
Lékárna U Zlatého orla, Benešov
vybavení lékárny
MASO Z POSÁZAVÍ – řeznictví Leoš Jirků, Sázava
stravování
PHARMASERVIS, s.r.o. - lékárna, Sázava
vybavení lékárny
J. POKLOP, J. PROCHÁZKA – papírnictví, Sázava
papírové utěrky, ubrousky a nůžky
EMPEKO, s. r. o. – pekárna, Sázava
pečivo
Míla Králová
pečení buchet
Hana Stibůrková
pečení buchet
Marika Justová
pečení buchet
Bohunka Boušková
fotografování celé akce
Líba Jirovská
čaje
Majda Kocourková
potraviny
Jana Sibrťová
pečení buchet
Jana Bubeníková
potraviny
Helena Havlíková
potraviny
Veronika Vieweghová
potraviny
Marie Škvorová
pečení buchet, potraviny
Aubrechtová Zdena
pečení buchet
Marie Kunešová
pečení buchet
Bohemia Apple, družstvo – Sady Tuchoraz
jablka za symbolickou cenu
kapela SPB
hudba na závěrečném večeru, zásobovací tým, doprava
Van Gillern, s.r.o.
pytle na odpad
Benecentrum, s.r.o., Benešov
voda a sušenky za výhodné ceny
Sázava „Pod vrbou“
sociálky v neděli na umytí
Vít Vrtiška – AV Servis
plastové nádoby

TJ Kavalier Sázava
poskytnutí noclehu
Hotel Alex, Ledecsko
poskytnutí noclehu a večere
Restaurace Na Marjance, Stříbrná Skalice
poskytnutí zázemí
Obec Soběšín
poskytnutí noclehu
Fotbalový klub Soběšín
poskytnutí noclehu
Real, s. r. o. - SPORT – AREÁL SAMOPŠE
poskytnutí noclehu
Vojenský historický ústav Praha
poskytnutí noclehu
Václav Pošmurný
doprava
Vnouček Stanislav
doprava
Petr Žarka
doprava
Jan Mervart – Mervartovo pekařství
pečivo
Jakub Křen
vytvoření DVD za symbolickou cenu
ZŠ Chocerady
poskytnutí noclehu
Ve Mlejně – Alena Tichá
poskytnutí svačiny

Porovnání hmotnosti sebraného odpadu při čištění řeky Sázavy

Hmotnost sesbíraného odpadu - úsek Posázaví o.p.s.

(v tunách)	1. úsek	skládk	2. úsek	skládk	3. úsek	skládk	4. úsek	skládk	5. úsek	skládk	Celkem den
pátek 15. 4.	1,46	TŠ	2,16	TŠ	2,33	PŘ	1,14	PŘ	1,6	JI	8,69
sobota 16. 4.	0,61	TŠ	4,89	TŠ	2,16	PŘ	1,32	PŘ	3,36	JI	12,34
neděle 17. 4.	1,01	TŠ	2,19	TŠ	2,33	PŘ	2,06	PŘ	2,88	PŘ	10,47
Celkem úsek	3,08	x	9,24	x	6,82	x	4,52	x	7,84	x	31,5

TŠ - Trhový Štěpánov; PŘ - Příbyšice; JI - Jílové u Prahy

Náš kraj

Sedím u stolu a ukazují si prstem na mapu České republiky. Najednou se mi začíná prst bořit do neznáma a já upadám do svých vlastních myšlenek. Propadla jsem se do takového malého kraje. Kraj je půvabný a něčím okouzlující. Avšak najednou mám křídla a letím do nějakého malého městečka. Pode mnou se klikatí řeka jako nějaký had a já stále letím. Sluníčko mi sví-

tí do obličeje, když tu najednou už letět přestávám. Mizí mi křídélka ze zad a já stojím na břehu řeky Sázavy. Voda mi šplouchá pod nohama a krásně mě osvěžuje, jako nějaký letní koktejl s ledem a mátou. Kolem mě právě prolétlo hejno černých kachen. Připlavala ke mně labuť a prosí mě o kus chleba. Už už se napřahuji, ale nějaká síla mě táhne pryč. Jen vidím, jak se ode mě královna řek oddaluje.

Kde to jsem? Přistála jsem na nějakém hradu. Ale to není hrad, spíše taková zřícenina. Všude kolem mě kvetou lákadla pro včely a jediná, koho tu slyším, ale nevidím, jsou ptáci a trošičku i šumění potoka. Jdu pomalu cestičkou od hradu pryč a tu na vyhlídce vidím vodáky na žlutých banánech. Volají „ahóój“ a jsou veselí a plní života. Ale co to dělají? Lodě si přitahují ke břehu a zastavují. Asi budou odpočívat. Na rozpálené oranžové až žluté tanečnici, která se protahuje tak ladně dřevem, si opékají vuřty. Každý rok se na tomto místě koná bitva O Brod.

Vůně čerstvě rozkvetlých fialek mě tak uklidnila, že jsem usnula.

Probouzí mě až zvuk letadla, které proletělo nade mnou. Už neležím uprostřed zříceniny hradu Zbořený Kostelec, ale v Růžové zahradě na Konopišti. Kolem mě poletují motýlci, jakoby předváděli jakýsi tanec. Pořádně si promnu oči, když tu spatřím před sebou zámek. Rychle vstanu z trávy poseté růžemi a rychlým krokem peláším stezičkou k zámku. Kolem mě zakřičelo několik „králů zahrad“, kteří zvedli svá duhová peří. V dále slyším medvěda, kterého sem nedávno přivezli.

Najednou se mi boří hlína pod nohama. Konopiště rychle mizí a místo něho spatřuji kouř. Není to kouř, ale pára. Sedím v Posázavském pacifiku. S nádechem cítím tu krásnou vůni čerstvé páry. Projíždíme krajinou a s troubením pacifik zpomaluje. Chci vystoupit, otevírám klikkou dveře vagonu, ale nevidím nic jiného než velkou horu, na které je rozhledna. Lesní cestou k rozhledně zakopávám o velký kámen vypadající jako hlava kočky. Předě mnou se rozprostírá

tabule, na které jsou křídla orla. Nevěnuji tomu moc pozornosti a jdu dál. Rytíři vyjíždí ze svých úkrytů a jdou obhlédnout, jak se českému lidu daří. Víte, kde se nacházím? Poradím vám, že tomuto místu se říká „srdce Posázaví“.

Začíná mi být teplo. Zlatý kotouč mě tak oslní, že si musím rukou zakrýt oči. Najednou už ale nestojím na hoře Blaník, ale jedu žlutou slupkou od banánu. Kolem mě stříká voda a já nevidím jediný důvod, proč se nekoupat. Nacházím se v takovém menším městečku, které založil rod Janovců. Na lavičce u zastávky na super rychlý kouzelný autobus je vyryto velkým tiskacím písmem VLAŠIM. Dnes řídí autobus pohádková víla Amálka, která mě veze do Ladova kraje – do Hrusic. Zde začíná Cesta kocoura Mikeše; 20 km není zrovna málo, ale pro děti je tato cesta jako stvořená. Pro milovníky kocoura Mikeše a Josefa Lady bylo v Hrusicích vybudováno na památku muzeum a galerie.

Na louce v Hrusicích už na mě netrpělivě čeká balon dr. Mráčka, který mě odváží k dolnímu toku řeky Berounky. Tady se nachází mnohotvárná a místy až divoká krajina Český kras. Podle mapky se zorientuji a podle ukazatelů jdu směrem ke Koněpruským jeskyním. Cestou nacházím různé odrůdy všech pohádkových rostlin a najednou nevím kudy kam. Asi jsem se ztratila. V ruce už nedržím mapu, ale bič. Už nestojím na lesní cestě, ale sedím na hřbetu hnědého koně, který se mnou kluše pryč. Přeletěli jsme hory, lesy a údolí a přistáváme na nějaké koňské farmě. Něco mi to místo připomíná, ale nemožu si vzpomenout co. Když tu vidím obrovskou ceduli Areál Barochov. V myšlenkách se mi honí a přemítají ty úžasné oči koně, vyhlížející jako tmavě hnědé mandle.

Tento kraj je prostě velký balíček všech různých chutí, barev, vůní, příběhů a zábavy. Nikomu nestačí ani 1 rok, aby ho celý procestoval. A ty zážitky, co zde prožil, si bude pamatovat navždy... Začínají se mi zavírat víčka, chce se mi spát. Tady má cesta už končí. Tak dobrou, snad se vám moje vyprávění líbilo. ♦

Edita Krejčíková, 8. A, ZŠ Týnec nad Sázavou

Vyšla nová brožura Posázaví

Barevná publikace představuje památky, zajímavosti a služby v regionu. Snaží se poskytnout ucelenou nabídku služeb, které mohou návštěvníci regionu využít. Nezapomíná na stěžejní

památky regionu, kterými jsou Konopiště, Jemniště nebo Český Šternberk. Informuje ale také třeba o Šternberských koláčích, Posázavském pacifiku či Blaníku. Brožura vyšla nákladem 60 000 kusů a k dostání je ZDARMA.

Barevná informační brožura vyšla už podeváté. Na jejím vydání se finančně podílejí subjekty, které se v ní představují. Specifikem je, že se v ní „potkávají“ služby, které si sice konkurují, ale jejich poskytovatelé zároveň spolupracují a navzájem se propagují. Informace v brožuře najde každý – od rodin s dětmi po seniory. Mohou si podle ní sestavit program pobytu v regionu, a to od několikahodinového až po vícedenní.

Po pěti letech vyšla brožura v novém formátu. Poprvé se v ní také objevila předmluva Zdeňka Sternberga, majitele hradu Český Šternberk a také představitele rodiny, která má své místo v Posázaví již od 13. století. Jednotlivé texty v publikaci jsou totiž pomyslně spojeny prostřednictvím pozvánek majitelů a provozovatelů jednotlivých subjektů či poskytovatelů služeb.

Z celkového nákladu vyšlo 40 000 výtisků v českém jazyce, zbytek je v angličtině, němčině a ruštině. Brožura je k dostání nejen v informačních centrech v regionu Posázaví, ale také například v Kutné Hoře, na Rakovnicku, v Poděbradech a Příbrami. Turisté ji dostanou také na posázavských památkách, na hradě Křivoklát, v Centrále cestovního ruchu na Staroměstském náměstí v Praze, v některých pražských hotelech i v českých centrech v zahraničí. ♦

Společnost Posázaví o.p.s. připravila další dva vzdělávací semináře

První z nich byl zaměřen na prezentační dovednosti. Jeho účastníci se seznámili se základními prvky prezentace a s tím, jak je důležitá její příprava. Řečník by si měl mimo jiné zjistit, co posluchači o prezentované věci ví, jaké mohou mít zkušenosti, co od něj očekávají a co by je mohlo přesvědčit. Měl by si dobře zkontrolovat a předem připravit místo prezentace i techniku, kterou bude používat. Při svém vystoupení by neměl zapomínat na oční kontakt s posluchači a umírněnou gestikulaci.

Účastníci druhého semináře dostali odpovědi na otázku, jak správně připravit pro grafické studio podklady pro výrobu reklamní propa-

gace. Dověděl se, že pro prvotní komunikaci se studiem je důležité mít dobře rozmysleno, jakou reklamu chceme a potřebujeme. Zadavatel musí studiu už na začátku sdělit maximum všech potřebných informací, vyhne se tím dlouhému doladování návrhů. Konečný vzhled zakázky je potom také výsledkem výběru správného dodavatele. ♦

Filmaři natáčeli v Lešanech hrané scény dokumentu Cvičiště, vstup zakázán!

Film bude součástí stejnojmenné knihy pojednávající o vzniku, fungování a zániku vojenského cvičiště SS na Neveklovsku v letech 1942 až 1945 a jeho dopadu na region. Kvůli cvičišti tehdy muselo své domovy opustit na 30 000 lidí.

Ve filmové cvičišti se proměnil areál Vojenského technického muzea v Lešanech. Filmaři natáče-

jící v autentickém prostředí se snažili věrně napodobit dobové scény. Vycházeli přitom z archivních dokumentů a obrazových materiálů. Štáb se mimo jiné pokusil zachytit průběh výcvikového dne, a to na základě výpovědi vojáka z roku 1942 zveřejněné v německém časopisu bývalých frontových bojovníků SS.

Filmaři natáčeli výcvikový den pancéřových granátníků, neboli motorizované pěchoty, kteří tehdy sídlili v Lešanech. Byla to jedna z nejdůležitějších a největších vojenských škol v Evropě. Během války jí prošlo na 20 000 vojáků. Další hrané scény filmu ukážou například výsadek z kolopásového vozidla a protitankový boj. V dokumentu účinkuje asi 40 vojáků, dobové zbraně a vozidla, včetně tanku T 34.

Zhruba dvacetiminutový dokument bude obsahovat také dobové fotografie z archivů, výpovědi

pamětníků nebo současné záběry území bývalého cvičiště. Podle scénáristy a režiséra Jaroslava Pelíška bude film historickou výpovědí, nikoli obhajobou militarismu a fašismu.

Knih Cvičiště, vstup zakázán! bude mít čtyři části pojednávající o vzniku, fungování a zániku cvičiště na Neveklovsku a o jeho hospodářském dopadu na region. Vyjde letos na podzim a distribuovat se bude zdarma do škol, knihoven a archivů. ♦

Společnost Posázaví o.p.s. změnila strategii propagace regionu

Společnost Posázaví o.p.s. letos změnila strategii propagace regionu. Před účastí na veletrzích cestovního ruchu dává přednost přímé prezentaci na velkých akcích. „Veletrhy cestovního ruchu už nemají takový vliv na turismus, takže jsme spíš pro osobní prezentaci na velkých akcích. Naše propagační materiály jsou k dostání i mimo region Posázaví, odvezli jsme je třeba přímo na hrad Křivoklát nebo do informačního centra v Poděbradech. V účasti na větších akcích mimo region budeme pokračovat,“ řekla ředitelka společnosti Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová.

Společnost Posázaví o.p.s. se například v květnu potřetí zúčastnila zahájení turistické sezony ve Vojenském technickém muzeu v Lešanech. Měla tam společný stánek se společnostmi Rakovnicko o.p.s. a Zlatý pruh Polabí o.p.s. O typy na výlety a akce, které všechny tři organizace působící v cestovním ruchu nabízely, se zajímaly stovky lidí. ♦

Posázavský Kalendář akcí využívají i servery Kudy z nudy a Toulavá kamera

Z elektronické databáze kulturních, sportovních a společenských akcí, kterou spravuje společnost Posázaví o.p.s., nově přebírá informace i server www.kudyznudy.cz. Zveřejňují se také na webových stránkách populárního televizního pořadu Toulavá kamera toulavakamera.ct24.cz. Pozvánky na koncerty, divadelní představení, výstavy, přednášky, festivaly nebo turistické pochody se tak dostanou do povědomí širšího okruhu případných návštěvníků.

Uvedené servery si data filtrují podle svých potřeb. Například Kudy z nudy přebírá pouze akce

regionálního nebo celostátního významu, Toulavá kamera zveřejňuje i některé události místního charakteru.

„Akce, které pořadatelé a informační centra ukládají do naší databáze, lze použít i na jiných webových stránkách. Lze si z ní vybrat podle různých kritérií – třeba místa konání nebo pořadatele,“ řekl Václav Pošmurný. Například v regionu z ní čerpá informace město Týnec nad Sázavou nebo svazek obcí Malé Posázaví. Přípravují z nich kalendář akcí, které se konají ve městě a jeho blízkém

okolí, a zveřejňuje ho na svých webových stránkách.

V Kulturním kalendáři akcí, který je přístupný na www.posazavi.com, jsou uvedeny události z celého regionu. Zveřejňují se zdarma a jejich přehled se průběžně aktualizuje. Každý pořadatel může do databáze uložit svou akci včetně doprovodných fotografií či videoupoutávky sám, prostřednictvím nejbližšího informačního centra či přímo kanceláře obecně prospěšné společnosti Posázaví. ♦

Posázavské kukátko zavede děti do světa strašidel

Společnost Posázaví o.p.s. vydala nové Posázavské kukátko – barevný dětský časopis s příběhy, omalovánkami, křížovkami a kvízy. Čtenáře tentokrát zavede do světa strašidel. Představuje jim posázavské čerty, draky, víly i lesní houbáky. Časopis je k dostání zdarma v informačních centrech a přímo v kanceláři společnosti v Be-

že jednou přistál a jen seděl a koukal, až z toho zkameněl. Jeho hlavy se proměnily v obrovské balvany porostlé mechem. Kukátko připomíná také známou vílu Sázavěnkou, blanické rytíře nebo čerta hlídajícího šternberský poklad. Prozradí, jak nevyplašit houbového skřítku nebo jak vyžrát na neodbytné strašidlo.

nešově. Přestože je určen hlavně dětem, přečtou si ho i dospělí. Důkazem je jeden z odpovědních lístků s kresbami strašidel, jehož autor se v něm přiznal, že je mu více než 26 let.

Podle autora obrázků Petra Abbe Hroše některá strašidla, o kterých je v kukátku zmínka, tady opravdu běhají, jiná si vymyslel, ale určitě taky brzy zlidoví. Vzpomněl například na draka, který údajně kdysi létal nad Posázavím. Byl ale prý tak líný,

Příprava kukátka od prvního nápadu ke konečné podobě trvá kolem dvou měsíců. „Když vybere téma, jsou to pak denně tři, čtyři hodiny intenzivního malování,“ řekl Petr Abbe Hroš. Například v posledním kukátku je přibližně 30 obrázků, nakreslil jich ale skoro 60. „Některé se mi prostě přestanou líbit a skončí v šuplíku,“ poznamenal. Zároveň přiznal, že podobně postupuje i k textům, jejichž autorkou je Kateřina Pavličková – když se mu nelíbí, nechá je klidně přepsat.

Společnost Posázaví o.p.s. vydala už tři Posázavská kukátka. První zavedlo děti na trať legendárního Posázavského pacifiku, druhé je provedlo posázavskou krajinou mezi křížky, kapličkami a božími mukami. Každé z nich bylo jedinečné. V prvním byly jednoduché malůvky, v posledním jsou už složitější barevné kresby. Autoři už přemýšlejí o dalších vydáních. Petr Abbe Hroš by třeba rád udělal kukátko jako dětský komiks. Další by podle něj mohlo třeba ukázat, jak se kdysi stavěly hrady a jaká řemesla k tomu byla potřeba. ♦

jt

Galerie projektů podpořených v rámci Strategického plánu Leader 2007–2013

Jiří Sternberg – Naučná stezka v jemništském zámekém parku
Podaná žádost: 2. 9. 2009
Realizace projektu: 3. 1. 2011 – 22. 3. 2011
Popis projektu: Vybudováním naučné stezky a osazením mobiliáře do parku se zvětšila průchodnost zámekým parkem a zkvalitnila se informovanost o jeho zajímavostech. Návštěvníci se prostřednictvím vycházkového okruhu dostanou i do míst, kam se za nepříznivého počasí kvůli nebezpečným cestám nedostali. V rámci

tohoto projektu bylo v areálu zámekého parku v Jemništi vybudováno 680 m zpevněné cesty, která byla osazena mobiliářem – 29 ks laviček, 10 ks odpadkových košů, 20 ks informačních tabulek s popisem vzácných dřevin a 3 ks informačních tabulek s popisem prostorů.
Financování projektu:
Výše požadované dotace: 754 532 Kč
Spoluúčast žadatele: 208 811 Kč
Celkové náklady projektu: 963 343 Kč

Posázavský Pacifik – Rekonstrukce historické vodárenské věže v Čerčanech
Podaná žádost: 2. 9. 2009
Realizace projektu: 10. 11. 2009 – 30. 3. 2011
Popis projektu: Historická vodárenská věž v Čerčanech se po dokončení interiéru a venkovních úprav stane významným turistickým cílem v Posázaví. Široká veřejnost se bude moci podívat do malého železničního muzea s vyhlídkovou věží, kde bude expozice o výstavbě posázavské železnice, dráhy císaře Františka

Josefa i obce, neboť její vznik je železnici přímo ovlivněn. V dolní části strážního domku bude vytvořeno malé obcestvení se sociálním zařízením. Na přilehlém pozemku vznikne odpočinková terasa s modelovou zahradní železnici. Ve spojení s bývalým stavědlem na benešovském zhlaví, které se podařilo zachránit s původním zařízením, tak vznikne v budoucnu zajímavá expozice o vodárenských věžích a zabezpečovacích zařízeních v autentickém prostředí. Svým umístěním na

křižovatce cykloturistické trasy č. 19 a v blízkosti významného železničního uzlu, nádraží v Čerčanech, a nově postaveného nákupního centra s parkovištěm lze předpokládat vysokou návštěvnost a zájem turistů o takové kulturní zařízení.
Financování projektu:
Výše požadované dotace: 1 800 000 Kč
Spoluúčast žadatele: 684 318 Kč
Celkové náklady projektu: 2 484 318 Kč

MAS Posázaví přijala 34 žádostí o dotace v celkové výši 65 milionů Kč

Místní akční skupina Posázaví přijala v 8. výzvě k předkládání žádostí o dotace ze Strategického plánu Leader (SPL) 34 projektů o celkových nákladech 65,5 milionu korun. Požadované dotace z toho představují 39 milionů korun. Jeden žadatel ale nakonec svou žádost stáhl.

Nejvíce žádostí, a to 12, bylo ve Fichi Aby se nám tu líbilo. Žadatelé v ní předložili projekty na opravy a rekonstrukce hasičských zbrojnic, obecních úřadů nebo na vybudování zázemí pro místní spolky a občanská sdružení. Zájem byl také o dotace z Fiche Ctíme svoji minulost. Sešlo

se tam devět žádostí, mimo jiné na opravy kapliček a kamenných křížků, obnovu zvonů či opravu krovu kostela. Žadatelé předkládali žádosti také ve Fichích Aby se vám tu líbilo, Poznejte to u nás a Myslíme na budoucnost. ♦

Administrace přijatých žádostí

Desítky hodin proseděla v uplynulých týdnech manažerka SPL Marie Škvorová nad projekty, které se v 8. výzvě ucházely o dotaci ze Strategického plánu Leader (SPL). Zkontrolovat musela každou stránku 34 předložených žádostí. Ty si pak ještě jednou vzali pod drobnohled její

kolegové z kanceláře společnosti Posázaví o.p.s. „Museli jsme opravit všechny administrativní chyby, aby žádosti byly v souladu s pravidly a Státní zemědělský intervenční fond je po registraci nevrátil,“ vysvětlila Marie Škvorová.

Přestože se jednalo už o 8. výzvu, chyby v žádostech se podle ní stále opakují. Většinou vznikly z nepozornosti, z toho, že žadatelé materiály zpracovávali na poslední chvíli. V žádostech pak měli nepřesné adresy i nepřesně lokalizovaná místa realizace projektu, navíc mnohdy projekt nepopsali ze všech hledisek. Třeba v případě Fiche 7, která se týkala budování aktivních odpočinkových zón, předkladatelé žádosti popsali jen jednu část, třeba volejbalové hřiště, ale zapomněli na skatepark nebo petangovou dráhu.

„Při zpracování žádosti si žadatel nechal málo času na to, aby si ji několikrát pečlivě přečetl,“ poznamenala Marie Škvorová. Žadatelé podle ní ani moc nenahlíželi do metodických pokynů pro vyplňování žádosti, které jim mohly usnadnit orientaci ve změnách pravidel a Fichí platných od letošního roku. Žadatelům proto pro příště doporučuje, aby přišli projekty zkontrolovat, četli metodiku, sledovali webové stránky a hlavně o projektu přemýšleli.

Na rozdíl od administrativního zpracování žádostí podle Marie Škvorové stoupá kvalita předkládaných záměrů. „Je vidět, že projekty budou mít návaznost, budoucnost, že něco v daném čase a na daném místě nastartují,“ dodala. ♦

jt

Žadatelé museli obhájit své projekty před komisí i veřejností

Žadatelé o dotace ze Strategického plánu Leader (SPL) museli své projekty obhájit před výběrovou komisí i veřejností. A tentokrát také před pracovníky centrály Státního zemědělského intervenčního fondu, které se na náš systém výběru přijely podívat. Většina z nich zvolila počítačovou prezentaci s fotografiemi a vizualizacemi. Výjimkou byla obec Struhařov, která žádala o dotaci na dům pro občanská sdružení. Její prezentaci podpořili vystoupením členové Rodinného centra Strouhářek. Předvedli, k čemu potřebují novou hernu – nejen na hraní, ale také na vzdělávání nebo výtvarné aktivity dětí a dospělých. Prezentaci doplnili i zpěvem. SK Bystřice si na podporu svého projektu, nazvaného Sejdeme se na hřišti, přivedl také zástupce radnice, mateřského

centra a školáků. Hasičské sportoviště Plajchy v Postupicích přišli podpořit i mladí hasiči, kteří předvedli ukázky uzlování.

Při veřejné obhajobě mohla žadatelům klást dotazy ohledně projektů i veřejnost. Je škoda, že této možnosti využila jen malá část přihlížejících.

Poprvé se veřejné obhajoby jako divák zúčastnila i starostka Jílového u Prahy Květa Halanová. „Je to zajímavá zkušenost, sledovala jsem nejen to, jaké projekty žadatelé předkládají, ale i to, jak je prezentují. Na tom podle mě také hodně záleží. Zaujalo mě leccos a jsem zvědavá na výsledky, zda komise podpoří víc veřejné nebo komerční projekty,“ řekla Květa Halanová.

Členové výběrové komise poprvé ohodnotili projekty pomocí bodů, a to přímo v Katalogu projektů přístupném na webových stránkách. ♦

Přehled podpořených projektů v rámci 8. výzvy Strategického plánu Leader 2007–2013

Žadatel	Název projektu	Výše schválené dotace	Celková výše projektu
Fiche 1 - Aby se nám tu líbilo			
Karel Kříž	Rekonstrukce hájovny Háj	908 959,00	1 933 362,00
Jana Perníčková	Rekonstrukce a vybavení Farmy Heroutice	1 000 000,00	3 062 404,00
Fiche 2 - Poznejte to u nás			
Farma Blaník s.r.o.	Farma – park pro rodiny s dětmi	1 752 718,00	3 811 735,00
ZO ČSOP Vlašim	Naučná stezka Roudný	1 186 425,00	1 581 900,00
Fiche 3 - Aby se vám tu líbilo			
Obec Struhařov	Dům pro občanská sdružení	1 800 000,00	6 969 702,00
Obec Chmelná	Společenský dům Chmelná	1 001 975,00	1 321 529,00
Občanská vzdělávací jednota Komenský v Choceradech	Opravujeme sokolovnu krok za krokem	544 362,00	604 847,00
Fiche 4 - Ctíme svou minulost			
Ing. Bohumír Krampera	Rekonstrukce špýcharu ve Vojkově	1 696 018,00	2 261 358,00
Ing. Jaromír Pecha	Stavební úpravy kaple sv. Jana Nepomuckého v Ostředku	1 800 000,00	5 136 828,00
Fiche 7 - Myslíme na budoucnost			
SK Bystřice	Sejdeme se na hřišti - centrum volnočasových aktivit v Bystřici	1 800 000,00	3 385 153,00
Základní škola Jílové u Prahy	Zóna aktivního odpočinku při ZŠ Jílové u Prahy	1 444 052,00	1 604 503,00
Celkem		14 934 509,00	31 673 321,00

►► Mikroregion Blaník

Mikroregion Blaník bude mít poprvé propagační brožuru

Mikroregion Blaník, který sdružuje deset obcí ležících v sousedství bájně hory Blaník, bude mít svou první propagační brožuru. Vyjde v nákladu 5 000 kusů a k dostání by měla být už před letními prázdninami. Zájemci ji najdou v informačních centrech, členských obcích a samozřejmě v sídle mikroregionu v Louňovicích pod Blaníkem. „O brožuru se uvažovalo skoro deset let, minulý rok jsme na ni získali dotaci ze Středočeského kraje a teď ji dokončujeme,“ řekla manažerka mikroregionu Eliška Švejdomá. Publikace je zaměřena na cestovní ruch. Podle Elišky Švejdomové má každá obec v mikroregionu turistům co nabídnout. Příležitost prezentovat se ale dostaly i další subjekty, které působí

na území mikroregionu, například správa Chráněné krajinné oblasti Blaník nebo Kraj blanických rytířů. V brožuru bude i přehled ubytovacích kapacit. Turisté získají také přehled o tradičních kulturních, společenských a sportovních akcích v regionu. Budou mezi nimi třeba oslavy Dne dětí, Dne matek, Svatováclavské slavnosti nebo Blanický cyklorytíř. Pozvánky na události ale nebudou konkrétně datovány, aby brožura nepozbyla na aktuálnosti. ♦

Dotace pomáhají zlepšovat prostředí v obcích mikroregionu Blaník

Obce mikroregionu Blaník mění s pomocí dotací svůj vzhled. V Kamberku chystají obnovu zeleně na návsi a v místních částech. Projekt za více než 200 tisíc korun podpořilo také ministerstvo pro místní rozvoj. Na některých veřejných prostranstvích v obci i místních částech se navíc objeví i pergola, altán nebo zahradní domek pro děti. Jejich podobu navrhly samy děti, které přiloží ruku k dílu i při jejich výrobě – natírou je barvou. Děti se do podobného projektu nezapojily poprvé – podle jejich návrhu už v obci vzniklo hřiště.

V Kondraci bude ještě letos zahájena výstavba nového vodovodního řadu v místní části Dub. Díky dotaci ze Středočeského kraje bude dotažen vodovod i do této části a napomůže tak dalšímu rozvoji a hlavně výstavbě nových rodinných domů, pro které je vodovod podmínkou. Celková investice přesáhne 3 miliony Kč.

V Louňovicích pod Blaníkem zase dokončí nové prostory pro včelařské muzeum. Vzniklo přestavbou domku v sousedství zámku. „Veškeré stavební i zahradnické práce už jsou hotovy, upravil se také pozemek před domem a malá zahrádka, na níž budou úly,“ řekla manažerka mikroregionu Eliška Švejdvá.

V budově vzniklo zázemí a klubové prostory pro včelaře, badatelna, přednášková místnost, depozitář, knihovna i sklad. Vybudování muzea stálo 1,5 milionu korun a městys na to dostal dotaci 1,1 milionu korun ze Strategického plánu Leader. S podporou Středočeského kraje bude v Louňovicích pod Blaníkem dokončena také oprava klášterní zdi, která je kulturní památkou. Celkové náklady na tuto třetí etapu oprav přesáhnou 319 tisíc Kč. Městys také provede kompletní výměnu oken v místní základní a mateřské škole v hodnotě 2,5 milionu Kč.

Středočeský krajský úřad podpořil dotacemi také obec Miřetice, kde bude protažena stávající vodovodní síť až na severní okraj obce, kde je plánována další výstavba rodinných domků. Celkové náklady na akci budou 770 tisíc Kč. Stejně tak místní sbor dobrovolných hasičů za pomoci dotace obmění své základní vybavení.

Nedávno vzniklý sbor dobrovolných hasičů v Ostrově získal z krajských zdrojů prostředky na pořízení svého základního vybavení, což mu umožní vykonávat činnost plnohodnotným způsobem. Hasičské vybavení bude pořízeno v celkové hodnotě 120 tisíc Kč. Dobrovolní hasiči ve Vracovicích rozšíří svou výbavu také o plovací přenosné čerpadlo za 48 tisíc Kč, a to díky dotaci ze Středočeského kraje. ♦

jt

Obce v mikroregionu myslí i na ostatní

Zcela nedávno se dohodly obce na společné přístavbě předškolního zařízení v Teplýšovicích. Po několikaměsíčním jednání obcí Teplýšovice, Kozmice, Struhařov a Čakov bylo nalezeno řešení, jak zajistit rozumné finanční prostředky na níže popisovaný záměr. Jedná se o velmi průlomový krok, kdy se obce nemající školky zapojily do řešení situace. Většina ostatních to

tiž nechává problém se zajištěním vzdělání dětí na těch, kteří tuto velmi potřebnou občanskou vybavenost mají. Myslím si, že tím vzniká jistý precedens, který pravděpodobně ovlivní i další, nebo alespoň donutí k zamyšlení ty, kteří neustále čekají, jak se o jejich ratolesti postarají druzí. Bylo by dobré do budoucna, aby na problematiku financování školních a předškolních

zařízení myslel i zákon. Není možné v rámci přerozdělování daní stále nechávat financování vzdělávacích zařízení pouze na těch, kdo je vlastní.

Celkové náklady na přístavbu objektu (včetně modernizace kuchyně, WC a šatny v původní části) činí 3 642 000 Kč, Obec Kozmice přispívá 500 000 Kč za výhodu přednostního umístění 4 dětí a Obec Struhařov a Obec Čakov po 250 000 Kč s přednostním umístěním 2 dětí. Navíc všechny obce získaly přednostní právo na umístění dalších dětí (Kozmice 4, Struhařov 2 a Čakov 2), ale už za zpoplatnění 11 000 Kč/rok a dítě. Tentýž model bude používán i pro přijetí dalších dětí z ostatních obcí, ale už bez přednostního práva. Z výčtu je patrné, že obci Teplýšovice zbývá doplatit velmi vysokou částku, která se bude postupně umořovat. Přesto ve výsledku zůstane i po několika letech na Teplýšovicích bezmála 2 000 000 Kč, které hodlá investovat ve snaze

uspokojit velmi silnou poptávku po umístění dětí do více jak 30 let kvalitně fungující mateřské školky. Ač se to zdá neuvěřitelné, během dvou měsíců se musí vše zvládnout. Od září bude moci MŠ v Teplýšovicích navštěvovat celkem 46 dětí. Hrát si budou ve třídě podobné té z fotografie (ilustrační foto). ♦

Miroslav Kratochvíl

CHOPOS pomáhá obcím s veřejnou správou

Nebudu asi daleko od pravdy, když řeknu, že si většina z Vás představuje svazek obcí (mikroregion) jako nástroj pro získávání dotačních prostředků různého charakteru. Do jisté míry je to pravda a několik let zpátky byly dotace významnou hybnou silou společného snažení. Potřeby obcí jsou ale mnohem širší a kvůli komplikovanějším zákonům a zvyšování kompetencí místních samospráv se neustále rozšiřují. Pracovníci

svazku se tímto směrem neustále vzdělávají, aby byli schopni pomoci s kdekájkým úkolem kladeným na orgán působící ve veřejné správě. Za tímto účelem mikroregion pořádá vzdělávací kurzy, na které zve odborníky z různých oborů. Velmi horkou problematikou jsou veřejné zakázky, jež kladou na místní samosprávy značné nároky jak finanční, tak profesní. I s tím si umí obce ve spolupráci s mikroregionem poradit.

Zjednodušeně řečeno, obcím je poskytován mnohem širší servis, než tomu bylo dříve. Je zde patrný určitý posun ve využívání dobrovolně založené struktury, která po zániku okresu vyplnila mezeru. Asi málokdo ví, že už v letech 1862 – 1918 se mohly obce spojovat pro „společné spravování svých záležitostí nebo společné ústavy“. ♦

Štěpánovští hasiči připravují Den hasičů a záchranářů v Trhově Štěpánově

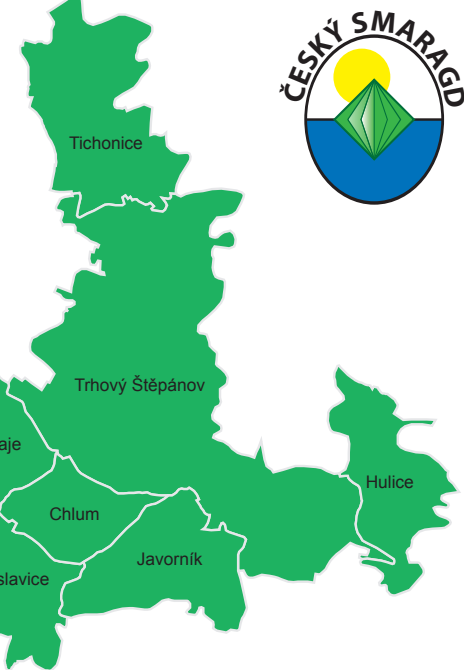
Druhý ročník Dne hasičů a záchranářů v Trhově Štěpánově se uskuteční v sobotu 10. září 2011 na volném prostranství naproti fotbalovému hřišti. Těšit se můžete především na ukázky zásahu při vyprošťování a hašení vozidla nebo

slaňování ze záchranné plošiny. Kromě hasičských a záchranářských vozidel si budete moci prohlédnout vojenskou techniku. Chybět nebude ani populární přistání helikoptéry. Návštěvníci jistě uvítají i atraktivní vystoupení krásných vlašimských mažorettek, živou hudbu a dobré jídlo a pití.

Program o druhém zářijovém víkendu na Dni hasičů a záchranářů v Trhově Štěpánově zahájí nástup sborů SDH, potom odstartuje soutěžní klání v požárním sportu Pohár hasičů Trhového Štěpánova, kterého se zúčastní asi dvacítko družstev. Ke každé takové slavnosti patří pohledné historické uniformy a technicky zajímavé historické stroje a pomůcky hasičů – ani o ně v Trhově Štěpánově nepříjete. Ke slovu přijde i mladá generace v Soutěži mladých hasičů.

V minulém roce organizovali štěpánovští hasiči tuto akci poprvé. Setkali se s velkým zájmem rodičů s dětmi, odborníků, laiků i fandů hasičského sportu. Přijeli také návštěvníci, kteří se přirozeně zajímají o záchranářské dovednosti a vždy se rádi něčemu přiučí. Tento trend, který bojuje s lhostejností, agresivitou a neuvědomělostí, by chtěli štěpá-

novští hasiči ještě více posílit a Dnem hasičů a záchranářů v Trhově Štěpánově podpořit v lidech přirozenou lidskou schopnost pomoci těm druhým ve fatálních situacích. ♦

Mikroregion Český smaragd má nové logo!

„Když už jsme se dali do pořádné práce, pokusíme se vylepšit i naše logo,“ shodli se představitelé obcí Mikroregionu Český smaragd. A jak řekli, tak také udělali. Svazek obcí Hulice, Chlum, Javorník, Kladruba, Rataje, Tichonice, Trhový Štěpánov a Zdislavice má od 31. března 2011 nový identifikační znak. Starostové jeho podobu a zpracování odsouhlasili na zasedání výboru svazku.

Mikroregion Český smaragd už předtím své logo měl. Znázorňovalo smaragd - zelený drahokam. Členům se sice líbilo, ale s výhradami. „Logo nevypadalo špatně, ale to, že je znakem svazku obcí, na něm nikdo nepoznal. Náš znak by měl lidem více napovědět, čím se Mikroregion Český sma-

ragd vyznačuje, vysvětlit, že nejsme nalezištěm drahých kamenů, ale že u nás je tím bohatstvím krásná a vzácná příroda,“ zdůvodnili změnu zastupci obcí svazku.

Proces inovace loga začal už v listopadu 2010. Postupně svazek získal svépomocí, ale také ve spolupráci s přáteli a malířem Podblanicka Stanislavem Příhodou kolekci načrtnutých návrhů. Po grafickém zpracování pak členové svazku jednoznačně vybrali návrh zdislavického starosty pana Bc. Pavla Boučka.

„Logo je jedním z nejdůležitějších atributů identifikace a propagace svazku. Jsem moc ráda, že

zástupci odsouhlasili právě tento návrh, který vznikl přímo uvnitř mikroregionu. Myslím, že naše nové logo je povedené a určitě i lépe vystihuje jeho nositele,“ říká o novém znaku manažerka Mikroregionu Český smaragd Eva Vrzalová.

Na novém logu zůstal zachován onen zelený drahokam, který znázorňuje bohatou přírodu – zvláště louky a lesy, kterými se Mikroregion Český smaragd vyznačuje. Přibyla ale modrá barva představující dominantní vodní toky - řeku Sázavu a také pozoruhodnou přírodní rezervaci Štěpánovský potok. Nový je i žlutý kotouč symbolizující slunce - zdroj energie, života, dobré nálady a souladu lidí. ♦

V Hulicích dokončili rekonstrukci mateřské školy

Obec Hulice s třemi sty obyvateli má od roku 1976 svoji mateřskou školu. Až teď se podařilo mateřinku zrekonstruovat a prostředí dětem i personálu více zpříjemnit. Opravy přišly na 1,5 milionu korun. Obec získá většinu těchto peněz z dotace Středočeského kraje.

Děti, které nastoupí do hulické školky v novém školním roce, už přijdou do nově vyhlížející budovy i vnitřních prostorů. Mateřská škola má vyměněnou střechu, je zateplená a nová jsou i okna a fasáda. Před rokem byly navíc zrenovovány podlahy, šatna a sociální zařízení. „Jsme s nově vymalovanými zdmi, inovova-

nou kuchyňkou a jídelnou velmi spokojeni. Je tu mnohem příjemnější prostředí. Děti byly překvapeny, když se školka vyloupla v jiné, barevnější fasádě,“ říká ředitelka mateřské školy v Hulicích Marcela Černá.

Mateřinka v Hulicích je svojí rodinnou atmosférou a milým přístupem vychovatelek k dětem velmi populární nejen v Hulicích, ale i v okolních obcích a městech. Pro tyto přednosti ji rodiče záměrně vyhledávají a chtějí přihlásit svého potomka právě do školky v Hulicích. Kapacita zdejší mateřské školy je 24 dětí. Celou polovinu tvoří děti „přespolní“. Tak jako všude jinde,

i školka v Hulicích je tedy maximálně využita. ♦
Eva Vrzalová

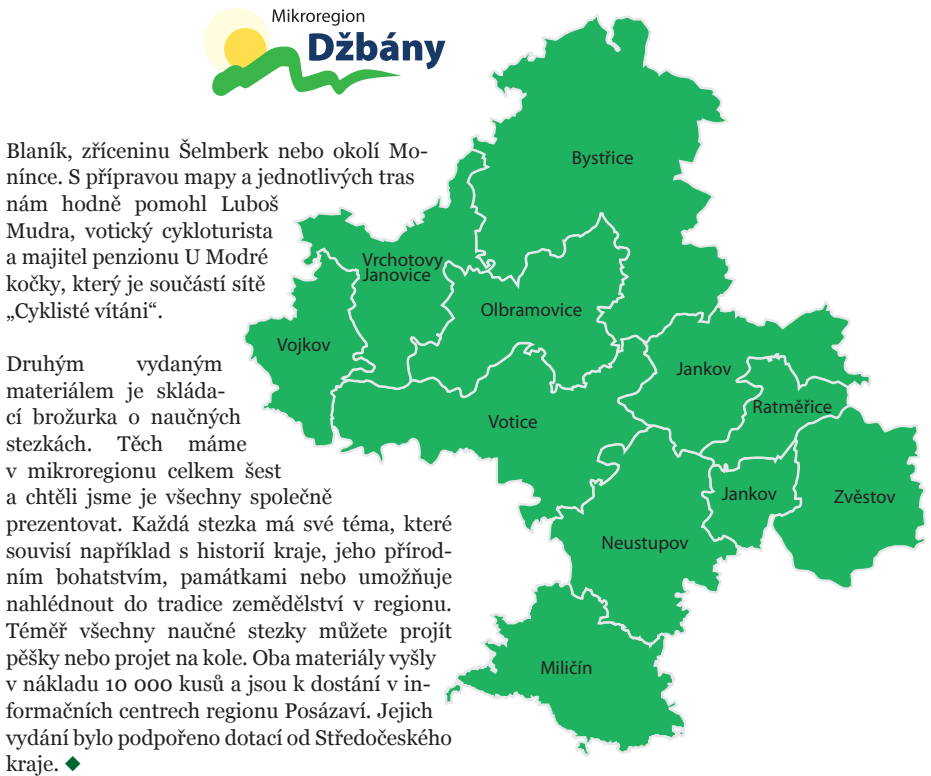

Máme nové propagační materiály, lákají k cyklistickým a pěším výletům

Pro nadcházející turistickou sezónu připravil mikroregion vydání dvou nových propagačních materiálů. Ty mají za cíl nalákat turisty na cyklistické a pěší výlety na území našeho svazku.

První z nich je cykloturistická mapa Votická kopretina, která provede cyklisty nejzajímavějšími kouty našeho kraje. Cykloturistické trasy na území tvoří hustou síť a každému umožňují vybrat si vlastní okruh. Některé jsou vhodné pro rodiny s dětmi, jiné jsou náročnější, s vyšším terénním převýšením a určené pro horská kola. Aby se návštěvníci v cyklotrasách lépe orientovali, připravili jsme pro ně mapu s typy na výlety. Všechny trasy jsou koncipovány jako okružní a začínají ve Voticích. Votice tvoří pomyslný střed kopretiny a z něj jako okvětní lístky vycházejí všechny doporučené okruhy, které můžete mezi sebou kombinovat, propojovat nebo si je zkracovat. Provedou cyklisty nejen po mikroregionu, ale zavedou je i k sousedům – každá trasa má svůj hlavní cíl, jako například zámky Jemniště, Konopiště a Vrchotovy Janovice, horu

Blaník, zříceninu Šelmberek nebo okolí Monínce. S přípravou mapy a jednotlivých tras nám hodně pomohl Luboš Mudra, votický cykloturista a majitel penzionu U Modré kočky, který je součástí sítě „Cyklisté vítání“.

Druhým vydaným materiálem je skládací brožurka o naučných stezkách. Těch máme v mikroregionu celkem šest a chtěli jsme je všechny společně prezentovat. Každá stezka má své téma, které souvisí například s historií kraje, jeho přírodním bohatstvím, památkami nebo umožňuje nahlédnout do tradice zemědělství v regionu. Téměř všechny naučné stezky můžete projít pěšky nebo projet na kole. Oba materiály vyšly v nákladu 10 000 kusů a jsou k dostání v informačních centrech regionu Posázaví. Jejich vydání bylo podpořeno dotací od Středočeského kraje. ♦

Program mikroregionu Ze Džbánů do džbánků podpořil akce 100 000 Kč

Na sklonku loňského roku jsme se rozhodli část sdružených finančních prostředků mikroregionu pro rok 2011 vyčlenit na podporu drobných kulturních a sportovních akcí s důrazem hlavně na akce pro děti, mládež a seniory. Smyslem grantového programu je finančně pomoci organizacím, které realizují různé zajímavé akce, a podpořit činnost spolků a sdružení. Zavedením grantů chceme zviditelnit mikroregion uvnitř jeho území jako poskytovatele podpory a partnera zajímavých nápadů.

Příjem žádostí byl zahájen 1. 2. 2011 a probíhal až do konce dubna. Za tu dobu se v IC Votice,

kam žadatelé své projekty nosili, sešlo celkem 34 žádostí o podporu.

Celkem bylo podpořeno 23 žádostí v celkové výši 100 000 Kč, bohužel 11 žádostí nebylo uspokojeno zejména proto, že nesplnily základní podmínky nebo byly mimo schválená pravidla. Tabulku s přidělenými dotacemi najdete na www.mikroregiondzbany.cz v sekci Grantový program – seznam podpořených projektů. ♦

Pochodu Praha – Prčice jsme využili k nalákání turistů

Při pochodu Praha – Prčice, jehož dvě trasy startovaly 21. května z Votic, se mikroregion prezentoval turistům ve stánku na votickém náměstí. Odtud se vydalo na cestu 7 070 účastníků! Zní to až neuvěřitelně, ale přesně tolik lidí, dětí a psů (dle statistických údajů organizátora Klubu českých turistů) se vydalo na trasu populárního pochodu právě z Votic. Rodiny s dětmi obvykle volily dětskou trasu dlouhou 23 km, dospělí účastníci museli zvládnout 30 km.

Takové návštěvnosti Votic a okolí využilo nejen informační centrum, které bylo od rána zavaleno turisty, ale také Mikroregion Džbány pro svoji propagaci a zviditelnění. Společně

s pracovníky informačního centra jsme připravili na votickém náměstí stánek, kde byly k dispozici propagační materiály členských obcí, ubytovacích zařízení a hlavně souhrnné propagační materiály svazku obcí. Velký zájem byl o brožuru turistických zajímavostí, o mapy cyklistických výletů a skládačku s pěšími výlety po naučných stezkách. K propagaci jsme použili i novou roletu s motivačními fotkami.

Věříme, že se nám podařilo zaujmout a rozdáné materiály budou motivovat turisty, aby se k nám vrátili. ♦

Eliška Zemanová

Den země v Choceradech

Dny Země probíhaly u nás v Choceradech zatím většinou ve znamení velkého úklidu, mizely černé skládky, čistily se příkopy podél cest atd. Letos obecní úřad ve spolupráci s SDH Samechov připravil akci zcela jiného charakteru - sázení stromků v krajině. A tak se v sobotu 9. dubna stal starý úvoz vedoucí ze Samechova směrem k lesu k bývalé hájovně dějištěm nevšední události. Sešli se zde dobrovolníci ze Samechova,

Chocerad i dalších částí obce, aby společně zasadili nové stromy podél cesty.

Proč právě zde? Cesta k hájovně byla a je důležitou spojnici pro místní i pro turisty, v dohledné době se možná stane součástí naučné stezky. Jsou tu nádherné výhledy na rezervaci Ve Studeném a hřbety Sázvaského údolí. Od vesnice k lesu měří cesta skoro půl kilometru a jako na mnohých jiných polních cestách tu v létě člověk mnoho stínu nenajde. Cesta má i svou duchovní historii: chodívala tu procesí věřičů.

Krajina na prodej?!

Je opravdu smutné a alarmující, s jakou lehkostí současná společnost mrhá zemědělskou půdou, o to smutnější, že kromě tohoto nenahraditelného zdroje ztrácíme též krajinu. Jako mor se bohužel už i v naší malebné posázavské krajině šíří neforemné obrovské skladovací areály. S velkou pravděpodobností začnou v blízké době hyzdit i doposud málo narušené území v blízkosti obce Ostředek. Nyní jsou v různých fázích projednávání s orgány státní správy hned 4 záměry skladovacích areálů na celkové ploše cca 35 ha. Měly by vyrůst po obou stranách dálnice v místě křížení se státní silnicí II/110 Benešov – Sázava.

Celý plánovaný komplex se nachází na návrší a je viditelný z velmi vzdálených míst. Zejména areál umístěný na Tupém vrchu a další navazující areál směrem k Bělčicím představují velmi citelný zásah do dosud harmonického prostředí. Jsou zde plánovány haly s rozlohou od 0,6 ha do 1,1 ha, což by samozřejmě podstatným způsobem narušilo krajinný ráz. Bohužel, možnosti ochrany krajiny jsou v případě, že územní plán takové využití daného území připouští, velmi omezené.

Jedním z nejvážnějších důsledků plánované vý-

cích k dřevěnému kříži v poli a dále k rozcestí „U obrázku“.

Sobotnímu odpolední předcházelo mnoho hodin příprav, a to z valné části dobrovolné práce hasičů. Vyčistili úvoz od šípků, aby vůbec bylo možno stromky sázet, připravili výměnu starého, větkem sešlého kříže u cesty, zalili jámy a přichystali občerstvení pro účastníky brigády.

A jak probíhala samotná akce? Díky vysokému počtu účastníků byly stromky zasazeny doslova „v cukru letu“. I přes to, že silný studený vítr dost znepříjemňoval práci. Do připravené patky byl také vsazen nový dřevěný kříž. Úkolu se chopili tentokrát sami hasiči. Poté se ještě větší část dobrovolníků pustila do úklidu velké černé skládky v bývalém lomu na okraji Samechova. Alespoň povrchově byla skládka zlikvidována, během hodiny se nasbíraly 2 kontejnery odpadků.

Na posezení u táboráku, které bylo původně plánováno na louce, aby si brigádníci užili výhledů, neměl v tom víchru chuť nikdo. A tak se buřty pekly na grilu u hasičárny v Samechově. Na závěr, i přes nepříjemný vítr, se děti odebraly do lesa na slíbenou hru. Užily si ji o to více, že

rodiče nechaly v hasičárně a připravenou trasu v lese s přírodovědnými úkoly a ekohříčkami si prošly samy.

Co dodat? Děkujeme všem, kteří se zúčastnili, a věříme, že všichni, kdo se na sázení stromků podíleli, se občas přijdou na „své“ lípy či javory podívat, a že se nám stromky ujmou, aby ještě mnoha budoucím generacím dělaly radost. A za rok snad zase v hojném počtu. ♦

pomínkami zmírnit dopady na životní prostředí. Stavby by měly být na základě těchto požadavků co nejvíce zapuštěny do terénu a kryty zelení, projektanti musí zodpovědněji vyřešit problém odtoku srážkové vody vybudováním dostatečně kapacitních retenčních nádrží. I přes to faktem zůstává, že nejlepší by byla nulová varianta, tedy žádná výstavba podobného charakteru. ♦

Klára Růžičková

Jana Čechová: Jsem takový věčný organizátor

Jana Čechová nedokáže sedět s rukama v klíně. Kromě rodiny se dvěma dětmi a početného týmu spolupracovníků v PR agentuře dokáže zvládnout ještě práci zastupitelky v Benešově. A už téměř deset let je „hnacím motorem“ Mateřského centra Hvězdička. „Jsem takový věčný organizátor,“ říká o sobě. V klidu prý nedokáže být ani při čekání v automobilové koloně – pořád musí něco vyřizovat. Na výtku manžela, že je workoholik a měla by se jít léčit, odpověděla, že může být rád, že je vytížená, protože jinak by organizovala jeho a děti. „Řekla jsem mu, že je mi tak dobře, že za to nemůžu a že má být rád, že když jsem vytížená, že si jeho a dětí tolik nevšímám. Mám to v naturelu, nemohu jinak, vyhovuje mi to. Někdo chodí po večerech cvičit, mě baví něco vymýšlet,“ směje se Jana.

Od narození žije v Benešově. „Když se mi narodilo první dítě, měla jsem potřebu dělat něco i na mateřské dovolené. Takže jsem s kamarádkami založila Mateřské centrum Hvězdička, které se zdárně rozrůstalo. Bylo to někdy v roce 2003 a bylo jedním z prvních v republice,“ vzpomněla na začátky zařízení, jehož služeb využívají nejen maminky s dětmi, ale lidé všech věkových kategorií. MC Hvězdička vzniklo prakticky ve stejné době jako společnost Posázaví o.p.s.

„Logicky jsme si k sobě našli cestu. Posázaví ve svých programech myslí hodně na sociální oblast, na děti a rodiny, podporuje spolupráci různých subjektů. Nám se to líbí, takže jsme se do toho zapojily. Já jsem pak byla dlouholetou členkou správní rady společnosti Posázaví o.p.s. Nikdy jsme nelitovaly, bylo a stále je to hezké a přirozené partnerství,“ dodala Jana Čechová.

Mateřské centrum zprvu bojovalo s nedůvěrou

Vznik mateřského centra ale nebyl jednoduchý. „Nejvíce jsme musely bojovat s nepochopením a nedůvěrou. Byly jsme motivované, že něco chceme dělat a baví nás to, ale z okolí se ozývaly hlasy, a nebyly ojedinelé, že dřív ženy na takové ‚blbiny‘ neměly čas. A že když se chceme scházet, můžeme si zajít někam do parku nebo kavárny, proč bychom k tomu musely mít nějaké speciální prostory. Jednoduché nebylo náš zájem prosadit ani mezi zastupiteli. Nálada tomu tehdy prostě nepřála, ale nenechaly jsme se

jsem si práci rozdělily. Já si hledím administrativy, denní rutinu dělají jiné ženy,“ dodala.

Maminek ochotných pomáhat podle Jany Čechové ubývá. Mateřské centrum to vyřešilo tím, že dvě aktivní, které patří mezi „srdečky“, zaměstnalo. „Věděly jsme, že kdybychom jim nedaly pracovní nabídku, odešly by. Tak jsme je zaměstnaly a od září budeme mít třetí zaměstnankyni. Jsem ráda, že jim můžeme nabídnout pracovní příležitost, protože sehnat pro ženu po rodičovské dovolené práci, natož na částečný úvazek, je skoro neřešitelné,“ řekla Jana Čechová.

Mateřské centrum Hvězdička je v provozu každý všední den od 7:30, někdy až do 22:00. Nabízí třeba cvičení pro děti i dospělé, hudební nauku a angličtinu pro maminky. „Už to není jenom o dětech, ale jsme otevření všem bez rozdílu věku,“ dodala Jana Čechová. Je ráda, že Hvězdička nenabízí jen lukrativní aktivity,

odradit. Když něco začnete dělat a vidíte, že se k vám přidávají další a další lidi a že je to baví, že z jednotlivců jsou najednou desítky i stovky, tak zjistíte, že se z toho rozjetého vlaku vystoupit nedá,“ zavzpomínala Jana Čechová.

ale i takové, na které přijde jen pár lidí, a musí se proto částečně dotovat. Patří mezi ně například cvičení pro těhotné nebo kurzy na podporu kojení. Hvězdička vyšla se svými aktivitami i do ulic. Tradičně pořádá například halloween-ský průvod, kterého se účastní kolem 500 lidí. Díky ní ožívá každoročně Benešov i masopustním veselím.

Janino malé ohlédnutí za minulostí

Jak by asi dopadla Janina „inventura minulosti“? Na co je pyšná, udělala by naopak něco jinak? „Vždycky byly chvíle, kdy si člověk říkal, jestli se vydal správnou cestou. Měly jsme s holkami etapy rozčarování, kdy jsme se neshodly. Málokdo si uvědomuje, že takový ‚babinec‘ a k tomu v mimořádné situaci, do níž se žena na mateřské dovolené dostane, jsou dost náročné. Někdy tam převládnu emoce, často bojujete s nepochopením, chybí přímochař a jasná komunikace. Ale vždycky jsme to ustály,“ říká Jana. Nejvíce si cení toho, že maminky, které spolu před léty mateřské centrum zakládaly, spolu drží dál. ♦

jt

Pavel Pešout zná na Podblanicku skoro každý kámen

Jestli se o někom dá říct, že zná v kraji pod Blaníkem téměř každý kámen, pak je to Pavel Pešout. Na Podblanicku žije od svého narození. „Odmalička tento kraj poznávám, takže jsem si k němu za tu dobu vytvořil intenzivní vztah. Myslím si, že platí obecně, že vztah každého člověka k regionu, v němž žije, se rozvíjí tím, jak dalece ho pozná,“ říká.

Podblanicko ovlivnilo i jeho profesní život. Vystudoval vysokou školu zemědělskou, některé předměty, jako například geobotaniku, absolvoval na přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy. „To předurčilo moje další směřování. Už na vysoké škole jsem začal pracovat na Správě Chráněné krajinné oblasti (CHKO) Blaník, v roce 1990 jsem pomáhal zakládat základní organizaci Českého svazu ochránců přírody ve Vlašimi,“ vzpomněl. V roce 2004 přešel na ředitelství státní ochrany přírody, nynější Agenturu ochrany přírody a krajiny ČR, kde je odborným náměstkem ředitele.

Bez kolektivu lidí, kteří si rozumějí, by se pracovalo hůř

Dobrovolné ochraně přírody se ale Pavel Pešout věnuje nadále, je předsedou ČSOP Vlašim a ředitelem Podblanického ekocentra ČSOP. „Základní devizou je, že se nám podařilo dát

ková ani rozpočtová společnost, na všechno si musíme peníze sehnat sami. Takže záleží na aktivitě každého člena či pracovníka, jak oblast činnosti, která ho zajímá, finančně a materiálně pomůže zajistit,“ popsal.

Kraj Blanických rytířů

Cennou zkušeností, kterou se snaží přenášet na celostátní úroveň, je podle něj dobrá spolupráce s partnery v regionu. „Daleko víc se dá vytvořit v partnerství s obcemi, podnikateli, zemědělci, hospodáři, než nějakou restrikcí. Restrikce je pracná, řeší jednotlivé případy, často vede k nedohodě. Dohodou se dá docílit daleko víc. Vážím si kontaktu s obcemi a hospodáři, který je veskrze výborný. Myslím si, že i naprostá většina obcí nás vnímá jako dobré partnery,“ dodal Pavel Pešout.

Na partnerství je založen i projekt Kraj blanických rytířů, který je společným produktem obcí, podnikatelů a neziskových organizací. Jeho cílem je vytvořit a naplňovat ucelenou koncepci propagace regionu rozkládajícího se kolem bájně hory Blaník.

„Leží relativně blízko u Prahy a nabízí spoustu zajímavých aktivit pro turisty a návštěvníky. Kraj blanických rytířů rozvíjíme jako ekonomickou alternativu pro místní podnikatele, která by byla postavena na šetrném cestovním a turistickém ruchu,“ prozradil Pavel Pešout.

ČSOP Vlašim ve spolupráci s partnery realizuje projekty zaměřené na budování nových turistických aktivit. Například spolu s obcí Zdislavice se v současnosti pokouší oživit projekt rekonstrukce tamní kostnice. „Ve spolupráci s vlastníky a místní samosprávou bychom chtěli také představit bývalý zlatodůl Roudný, což byl svého času nejvýnosnější zlatodůl Rakousko-

dohromady dělný tým lidí, který dlouhodobě organizaci táhne,“ říká. ČSOP Vlašim má v současnosti přes 200 členů a 30 zaměstnanců. „Znamená to, že už nějakou práci odvede. Důležité je, že se nevytratilo základní poslání ČSOP, které jsme si definovali při jeho založení v roce 1990,“ poznamenal Pavel Pešout.

Na kolektiv lidí, který se vytvořil v ČSOP ve Vlašimi, je pyšný. „Lidi si k nám většinou nacházejí cestu sami, pár jich přišlo na základě konkurzů, ale ve větší míře vyrostli v naší organizaci. Protože nejsme příspěv-

-Uherska. Chceme ho představit formou naučné stezky. Byť je to tak významná technická památka, dnes tam návštěvník nenajde vůbec nic,“ poznamenal.

Některé projekty realizuje ČSOP sám. V současnosti například buduje ve Vlašimi novou expoziční část stanice pro zraněné živočichy. „Formou malé zoologické zahrady bude představovat jednotlivé druhy české fauny. U handicapovaných jedinců bude také návod, jak zraněním zvířat předcházet,“ uvedl Pavel Pešout.

Ochrana a péči o přírodní a kulturní dědictví nelze oddělit

Zaměření činnosti ČSOP Vlašim je široké. „Pokud organizace chce řešit něco regionálně, je lepší, když to řeší v celém spektru aktivit. Naším hlavním posláním je ochrana a péče o přírodní a kulturní dědictví na Podblanicku, takže primárně neřešíme přírodu odděleně od kulturního dědictví, vnímáme to jako jeden celek. Je to společná hodnota, o kterou máme povinnost se starat, zachovat ji a rozvíjet,“ říká Pavel Pešout. Využívají přitom všech nástrojů, včetně environmentální osvěty, vzdělávání a výchovy.

ČSOP Vlašim uzavírá také dobrovolné dohody s hospodáři a zemědělci o tom, jak by se o dané území měli nejlépe starat, aby se tam příroda rozvíjela a uchovávala. „O některá území se musíme postarat sami a snažíme se na to získat finanční prostředky. Jde samozřejmě o ten nepracnější způsob zajištění péče o cenné lokality. Tyto jsou ale natolik významné, že se bez něj neobejdeme, protože člověk krajinu opouští. Nej-

okrajovější území, v našem případě podmáčené plochy, rašelinště, svahy, bývalé obecní pastviny, jsou z hlediska přírody nejceněnější. Tím, že je člověk opouští, tak zarostou, a předmět ochrany se tím ztrácí,“ řekl Pavel Pešout.

Když se profese stane koníčkem

Ochraně přírody a krajiny věnuje každou volnou chvíli. „Všechno se prolíná, rodina se ale cítí asi trochu oživena,“ přiznává Pavel Pešout. Na druhou stranu ale oceňuje, že hodnoty, které vyznává, postupně přejímají i jeho dva synové ve věku 10 a 13 let. Jakými směry se ale nakonec vydají, nechává na nich samotných. ♦

jt

Šternberským koláčům odolá jen málokdo

Opojnou vůni koláčů, která se tak často line z malého domku na návsi v Českém Šternberku, z myslí jen tak nevyženete. A co teprve když tu lahodnou manu ochutnáte! Kdo je jednou ochutná, ten na ně nezapomene. Koho by napadlo, že jsou dílem vyučeného automechanika, bývalého řidiče a starosty Jana Filipa. „Děda měl mlýn, pekárnu a pilu, kterou mu komunisté znárodnili. Když rodina dostala majetek v restituci zpět, chtěl jsem obnovit pekárnu, protože v domě se zachovala stará roštová pec. Místnost, ve které byla, ale sloužila jako sklad dříví. Takže když jsem tam přivedl pracovníci hygienické stanice, aby mi záměr schválila, zhrozila se. Jsem ale tvrdá palice a pec jsem nakonec rozjel a začal v ní péct chleba,“ zavzpomínal Jan Filip.

Od chleba ke koláčům

“I když mě v této výrobě chleba zaučoval zkušený 80letý pekař, který dokonce i na této peci kdysi pekl, nešlo mi to. Z pece to sice krásně vonělo, ale výroba a příprava trvala strašně dlouho a konečný výrobek se někdy ani chlebu nepodo-

bal. Moje švagrová mi přinesla recepturu na koláče z majonézy. A tak krásná starodávná díž, ve které jsem zadělával těsto na chleba, skončila v koutě a začal jsem zadělávat koláče v latoru pomocí vařečky, z třech až pěti kilogramů těsta. Po několika pokusech a ochutnávkách mi Česká obchodní inspekce udělila souhlas s výrobou koláčů,“ řekl Jan Filip.

Kvůli výrobě koláčů musel koupit nové strojní zařízení včetně pece, a tak historická roštová pec znovu uhasla a vychladla. “Rodinný majetek později převzal můj bratr a já si koupil domek na návsi. Zde jsme postupně vybudovali nový obchod, penzion a pekárnu, ve které se pečou i Šternberské koláče. Výroba těchto kynutých koláčů není zrovna jednoduchá a je poměrně zdoluhavá. Dělička nadělí těsto na stejné malé kousky, z každého se musí udělat kulička, do které se po naknutí vymáčkne důlek, potře se vajíčkem, naplní a posype žmolencou. Když se nepodaří toto všechno stihnout ve správném čase, koláč překyne, a když se potom vyndá upečený z trouby, je placatý a není vůbec nadýchaný. V opačném případě, když koláč dokyne až v troubě, je sice nadýchaný, ale během pečení z něho „vystřílí“ náplň jako kdybyste pod ni dali špetku střelného prachu,“ poznamenal pekař.

„Vzpomínám si, jak jsem si hrál na hrdinu, když jsem dostal zakázku upéct asi 1 000 koláčků na výstavu zahradní techniky v Uhlířských Janovicích. Odmítl jsem pomocné ruce své manželky a v 18 hodin jsem se vydal zmíněné množství upéct. Po 700 kusech už levá ruka nevěděla, co dělá pravá, to bylo kolem 4. hodiny ráno. V 7:30 jsem sice skončil, ale nevěděl jsem, či jsem. Občas také něco zkazím. Jednou mi paní říkala, abych dopekł zbylých deset koláčků a odešla do našeho obchůdku. Naplnil jsem je višňovým gelem, to má manželka ráda, dal do trouby a odjel domů. To bylo kolem 7. hodiny ráno. Zastavil jsem se ještě na obecním úřadě a potom odjel do Benešova. Po návratu domů kolem poledne jsem se zastavil v pekárně a koláče se ještě pekly! Mám je dodnes schované. Tvar mají stejný,

akorát se trošku liší barvou. Už si nehraju na hrdinu. Bez pomoci manželky a dnes už i mého sedmnáctiletého syna Jana bych asi podnikat nemohl,“ dodal Jan Filip.

Jablková povidla od babičky

„Naše babička, maminka mé manželky, která se mnou v roce 1993 začínala péct a kterou jsem před dvěma lety, v jejích 80 letech, propustil do důchodu, nadále do Šternberských koláčů vyrábí jablková povidla. Patří jí obrovský obdiv na tuto mravenčí práci, jak dokáže oddělit tenkou slupku od jablíčka, rozpůlit ho a po tenkých měsíciích zbavit jádýrek. Když přijdu do její chaloupky, a vidím, jaký hrnec musí naplnit, jde mi z toho hlava kolem. Jednou jsem ji chtěl po-

moci, ale když jsem okrájel jedno jablíčko, řekla, že bych jich s tímto přístupem potřeboval asi dvakrát tolik, tak jsem toho raději nechal. Byl bych nejraději, kdyby se to do budoucna naučila moje manželka. Je to úplná alchymie. Babička jablíčka nakrájí, procukruje a druhý den je vaří na svém kachlovém sporáčku, už ví a pozná, jak má přiložit, aby se jí povidla nepřipalovala. Za to vše jí patří obrovský dík a pusa,“ řekl Jan Filip.

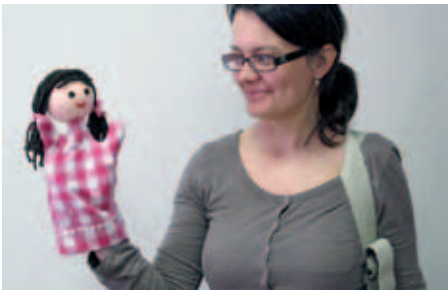
„A ještě jedno poděkování. Patří všem pracovníkům společnosti Posázaví o.p.s. pod vedením ředitelky Bohunky Zemanové za to vše, co pro tento region dělají, za jeho propagaci, za akci Čistá řeka Sázava. Je mi ctí, že Šternberské koláče mohou reprezentovat Posázaví na různých kulturních a propagačních akcích“. ♦

V úctě pekař Jan Filip

Spolkový dům připravil kurzy výroby loutek, košíkářství i fotografie

Proniknout do taje výroby maňáskové loutky se rozhodlo 14 dívek a žen z Vlašimi a okolí. Pod vedením vlašimské loutkářky a učitelky Evy Houdkové, která se loutkovému divadlu a výrobě loutek věnuje již od 70. let minulého století, kdy vedla loutkářský obor na Lidové škole umění ve Vlašimi, vyrobily řadu krásných maňásků – převládaly především postavy zvířátek, například psů, medvědů, veverek a zajíců.

Kurz výroby loutek byl součástí projektu „Podblanické tvoření pro šikovná stvoření“, jehož cílem je podpora výtvarné a lidové tvořivosti na Podblanicku. Letos se konalo už pět víkendových kurzů, a to košíkářství, malování na hedvábí, výroba Tiffany vitráží, smaltované-

ho šperku a panenek z ovčí vlny. Připraven je velký letní kurz řezbářství, který se uskuteční od 10. do 14. srpna. Kurzy svým zaměřením přitahují spíše ženy, které si tak mohou zvýšit svou kvalifikaci v oblasti rukodělné tvorby.

Součástí projektu byl také pravidelný večerní kurz „Malováním po stopách Anny Roškotové“. Spolkový dům připravil také více než tříměsíční kurz „S fotoaparátem za zajímavostmi Podblanicka“ zaměřený na mapování historických a přírodních zajímavostí pomocí fotografie. Jedním z jeho výstupů je mimo jiné výstava fotografií, která bude trvale vystavena v přednáškovém sále Spolkového domu.

Projekt „Podblanické tvoření pro šikovná stvoření“ je spolufinancován Evropskou unií v rámci Programu rozvoje venkova prostřednictvím realizace místní rozvojové strategie MAS Posázaví. ♦

Eva Hájková

Výprava za tajemstvím temně žlutého žloutku

Neznám hospodyňku, která by si nepřála, aby právě její bábovka byla nejpěknější, nejvoňavější, nejchutnější a .... nejžlutější. Ale upéct doma oblíbenou sladkou pochoutku, která by v řezu zazářila jako sluníčko (samozřejmě bez použití potravinářského barviva) z kupovaných vajec prostě nejde. Pokud ovšem váš zdroj neběhá po vesnických dvorcích. Nebo si nelebedí v prostorné hale rodiny Matouškovy v Čerčanech.

Nízká, novotou zářící budova v zeleni keřů na první pohled ani nedává tušit, že je vysněným rájem nosnic. Mohou se volně pohybovat po celé hale, rozhrabávají podestýlku, popelí se, hřadují. Vejce snášejí do hnízd, kde mají soukromí a nejsou ničím rušeny. A výsledek? Velká vajíčka s temně žlutým žloutkem a hustým bílkem, která v regálech supermarketů nenajdete. Musíte za nimi do Matouškovy prodejny v Čer-

čanech nebo do malého krámku v Poříčí nad Sázavou.

Najdete je také na některém z farmářských trhů, které se v současnosti těší tak velké oblibě. Nejen kupujících, ale i prodávajících. Václav Matoušek by mohl vyprávět! Nejen o velké poptávce po produktech jeho rodinné farmy, ale i o setkáních s návštěvníky trhů. „Baví nás kontakt s lidmi, kteří nejsou jen pasivními spotřebiteli, ale chtějí vědět, co kupují,“

říká. Na trzích Matouškoví prodají většinu produkce vajec. Mezi jejich stálé odběratele patří také restaurace, hotely nebo školy.

Farma zaměřená na chov slepic přitom vznikla vlastně náhodou. Za všechno může její někdejší přebytek obilí. Když se tehdy rodina rozhodovala, co s nadírodou udělá, padla volba na nosnice. A provizorní halu brzy zaplnilo kdákové hejno. „Rozhodli jsme se ale pro mnohem složitější cestu. Nechováme slepice v klecích, jak je běžné, ale dali jsme přednost jejich chovu na podestýlce,“ popsal Václav Matoušek. O chov se stará spolu s přítelkyní, rodiči a bratrem.

Před rokem chov přestěhovali do nové haly s moderní technologií. Neznamená to ale, že teď všichni sedí s rukama v klíně. Každé ráno sbírají stovky vajíček, kontrolují je, třídí podle velikosti

a razítkují. A zároveň obhospodařují 60 hektarů polí, na nichž pěstují obilí a kukuřici pro slepice. „Chceme jim dát to nejlepší, proto krmivo pěstujeme sami,“ dodává Václav Matoušek.

Chov nosnic na Farmě Čerčany splňuje podmínky welfare (pohody) zvířat. Je to takový stav, kdy je zvíře bezproblémově schopno samo se vyrovnat s působením prostředí, v němž žije. Podstatné to pak zlepšuje kvalitu získaného produktu.

Klece versus podestýlka

Slepice jsou sociální zvířata, která spolu v hejnu komunikují pomocí volání, kontaktů a vizuálních projevů. Má-li slepice možnost, projevuje se širokou škálou aktivit spojených s péčí o své tělo. Jako každý vyšší živočich cítí bolest.

Aby bylo umožněno nosnicím provádět nejdůležitější projevy přirozeného chování jako je vytváření hnízda, hledání potravy, popelení, hřadování, protažení nebo mávání křídlů, přizpůsobila Farma Čerčany chov plně slepicím. Pro svoji pohodu potřebují také poměrně stabilní teplotu, relativní vlhkost a světlo.

Náročné podmínky chovu na podestýlce jsou možná důvodem, proč v Česku žije převážná většina slepic v klecích. Křehnou jim pak kosti, které se lámou, slepice mají také často problémy s vykloubenými končetinami. Stání v kleci je pro ně bolestivé. Roste tam agresivita a je běžný kanibalismus mezi ptáky.

Veterinární legislativa v poslední době ale klade čím dál větší důraz i na pohodu zvířat. Její do-
držování kontroluje Státní veterinární správa. ♦
jt

Vlašimské RC Světýlka nabízí dětem prázdninový pobyt ve školičce

V období prázdnin nabízí Rodinné centrum Světýlka dětem po celý červenec pobyt ve školičce ve Spolkovém domě od 8 do 16 hodin a pro děti od 2 let hlídání 4 dny v týdnu. V srpnu je možné hlídání po dohodě. Hlídání i školku mohou využít pracující nebo podnikající rodiče z Vlašimi a okolních obcí. Letní provoz stále ještě není zcela kapacitně naplněn. Přihlásit se mohou i děti rodičů, kteří pracují, a jejich školka je v létě uzavřena.

Hlídací službu pro děti od 2 let a školičku ve Spolkovém domě ve Vlašimi provozuje sdružení již od října 2010. „Zájem rodičů je větší, než jsme očekávali, celkem máme nyní 27 rodin, které službu využívají. Někteří služby kombinují tak, že mají například starší dítě ve školce a mladší na hlídání“, shrnuje zájem rodičů předsedkyně sdružení Andrea Směkalová. „Chceme, aby u nás děti dostaly maximum péče a vzdělání úměrného věku, nejde nám jenom o to dát jim najíst, napít a přebalit, mám radost, že na dětech, které k nám chodí, jsou vidět velké pokroky a rodiče jsou pak spokojeni a do práce chodí s pocitem, že dětem je maximálně dobře“, dodala.

Od září 2011 se ve Vlašimi otevře nové Centrum denní péče při nově postavené Mateřské škole Vorlina. Centrum bude vhodné pro děti od 2 let (výjimečně i mladší) s provozem 8 hodin denně. „Díky dotaci si můžeme dovolit zatím velmi vstřícné ceny vůči rodičům, zatím je to za hlídání 10 Kč za hodinu“, uvedla Andrea Směkalová. Rodinné centrum Světýlka o.s. realizuje tyto aktivity v rámci projektu „Maminko, klidně pracuj!“, na který získalo dotaci z Evropského sociálního fondu.

Školka i hlídání dětí jsou určeny pouze pracujícím (pracovní smlouva, dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti) nebo podni-

kajícím rodičům, po dohodě také rodičům, kteří doloží, že pracovní činnost hledají nebo zakládají. Více informací je na www.svetylka.cz. ♦

Renata Vondráková

Sázava – město skla a kultury

Nejen městem skla, ale taky kultury je Sázava. Vždyť které české sídlo se může chlubit tím, že jsou s ním spojena jména jako Jiří Voskovec, Pavel Kohout, Michal Viewegh nebo Leoš Šedó. Do kulturního života ve městě se ale zapojují další lidé. „Po revoluci se tu rozjela spousta věcí, ať už to byla muzika nebo divadlo. Vytvořily se

tady skupiny lidí, kteří začali sami organizovat akce, například Jiná vesta, dobře tu funguje městská knihovna,“ říká starosta Petr Šibrava. Připomněl také místní ochotnický Divadelní soubor Jiřího Voskovce, který oslavil už 100 let. „Je tady taky spousta kapel, v současnosti minimálně čtyři punkové a bigbítové,“ dodal.

Složení obyvatel města je podle starosty pestré. „Stěhuje se sem spousta mladých lidí, kteří tady uplatňují své aktivity. Sázava nijak dramaticky nestárne, růst počtu obyvatel se nezastavil. Pár stavebních parcel v Sázavě sice ještě je, ale její další rozvoj omezují okolní lesy. Myslím si, že do pěti let bude město kompletně zastavěno,“ poznamenal.

Sázava je typické „letní“ sídlo, je tu na 700 rekreačních objektů, vodácké kempy, tábořiště. Takže zatímco v říjnu až únoru tu žije kolem 3 700 obyvatel, v létě je jich víc jak dvojnásobek. „Je to samozřejmě zátěž na infrastrukturu, obchody, služby. Ale je to standard, který se datuje už od druhé světové války, kdy Sázava byla letním sídlem pražanů. Myslím si, že to poměrně v pohodě zvládáme, místní obyvatelé jsou na to zvyklí,“ řekl Petr Šibrava.

Brzdou většího rozvoje města je nedostatek peněz

Modernizovat infrastrukturu, opravovat silnice i chátrající městské objekty se radnice snaží i přesto, že se jí na to moc peněz nedostává. „Myslím si, stejně jako ostatní starostové z menších měst, že jsme diskriminováni, a to nejen vůči velkoměstům a statutárním městům, ale i vůči bývalým okresním městům, která mají daňové příjmy úplně jiné a můžou si dovolit daleko větší investice a strategický rozvoj než my. Byl bych velice rád, kdyby se to trochu srovnalo,“ uvedl starosta.

Město Sázava letos hospodaří s rozpočtem kolem 53 milionů korun, z toho dvě třetiny představují mandatorní výdaje a na rozvoj zbudě zhruba 25 milionů korun. „Polovina z toho jde ale na nezbytné údržby,“ připomněl starosta. Městu podle něj chybí peníze i na případnou finanční spoluúčast akcí hrazených s pomocí dotace.

V posledních letech Sázava například revitalizovala brownfield Káček za 14 milionů korun. Dostala na to dotaci, stejně jako na rekonstrukci takzvaných Pánových domů, která stála deset milionů korun. Letos se otevře také rekonstruovaná městská knihovna. Brzy by měla zmizet i další ostuda města – chátrající huť František. Proměnit se v moderní

centrum sklářského umění. Postará se o to Nadace Josefa Viewegha, která na to dostala dotaci.

„Máme připraveny další dva projekty na opravu komunikací po přívalových deštích. Měli bychom spustit také velký projekt revitalizace zeleně ve městě a jeho osadách, který bude stát šest milionů korun. Dostali jsme na to peníze z Operačního programu Životní prostředí,“ řekl starosta. Radnice chce vybudovat dvě nová dětská hřiště, připravuje také další ročník divadelní přehlídky Voskovcova Sázava.

Almanach Sázavsko

Ještě jedním specifikem se může Sázava pochlubit – vlastivědným sborníkem Sázavsko, který mapuje historii a tradice regionu. První číslo vyšlo v roce 1993. „Počítali jsme tehdy s tím, že bychom vydali ještě jedno nebo dvě pokračování, kde bychom shrnuli poznatky o historii Sázavy. Začalo to být ale zajímavé a nebyl problém naplnit další a další čísla,“ říká člen redakční rady Milan Štědra. Loni vydali už 14. pokračování sborníku, materiálů ale mají nejméně na další dvě čísla.

Sborník zaujal i odborníky a k jeho stálým přispěvatelům patří Petr Sommer, Josef Bubeník, Dušan Třeštík, Marie Zápotocká, Anežka Merhautová, Vojtěch Vaněk nebo Irena Flossová. „Vznikla parta lidí, kteří začali hledat nové dějiny Sázavy. Například s Jiřím Bernátem z archeologického ústavu jsme objevili čtyři nová hradiště. Byla to úplně neznámá historie, kterou ocenili i odborníci,“ vzpomněl Milan Štědra. Váží si zejména toho, že ve sborníku se objevují také „konfliktní“ články z vědecké společnosti, týkající se třeba sv. Prokopa nebo klášterní historie. „I když jsou mnohdy kontroverzní, vyprovokují polemiku a diskusi,“ poznamenal.

Zajímavé jsou podle něj i výpovědi pamětníků. Často popisují jejich niterné vzpomínky, třeba na válku. „Pro mě byl hlubokým zážitkem třeba deník legionáře, který projel celé Rusko. Novodobá historie tak, jak jsme se o ní učili ve škole, pro mě byla zprofanovaná a nebavila mě. Ale když jsem si přečetl ten deník, nastudoval jsem si první světovou válku a život legionářů. Mezitím jsme sehnali další deníky lidí, kteří prožili podobné věci, ale každý z jiného pohledu – jeden jako voják, další jako důstojník. V určitých místech se jejich cesty setkaly, aniž by oni o sobě věděli,“ dodal Milan Štědra.

Na rozdíl od jiných podobných sborníků, které vydávají většinou odborné instituce, připravuje Sázavsko skupina nadšenců za podpory města. Vychází v nákladu 1500 kusů, dvě čísla už jsou ale beznadějně vyprodána. ♦

jt

Kondrac – obec, kde obyvatelé drží pospolu

Kondrac je příkladem toho, že se lidé dokážou i v dnešní uspěchané době spojit pro dobrou věc. Možná je to tím, že z jejich zhruba 460 obyvatel je více než polovina mladší 35 let. Pochlubit se mohou bohatým spolkovým životem, do kterého se ale zapojují lidé bez rozdílu věku. TJ Sokol má fotbalová družstva od přípravky po starou gardu, pozadu nezůstává ani sbor dobrovolných hasičů. Bohatou tradici má také zdejší Podblanický smíšený sbor a orchestr.

Zajímavý spolkový život a práce s mládeží přinesla ovoce i v podobě několika ocenění, kte-

ré obec získala v soutěži Vesnice roku. V roce 2003 obdržela čestné uznání za práci s mládeží, v roce 2004 čestné uznání za květinovou výzdobu. O rok později získala Bílou stuhu za činnost mládeže a v roce 2006 Modrou stuhu za společenství život. V roce 2007 se Kondrac stala Vesnicí roku 2007 Středočeského kraje a v celostátním kole obsadila 2. místo. „Lidé jsou tady určitě dost aktivní a ocenění si zaslouží. Přineslo nám to také finanční odměny, s jejichž pomocí jsme třeba opravili náves, udělali nový chodník, zpevnili povrch místní komunikace mezi rodinnými domky,“ říká starosta Miroslav Matuška.

Kondrac je ale úspěšná i v získávání dotací. S pomocí evropských peněz například realizovala projekt Po stopách blanických rytířů, jehož sou-

částí byla přestavba staré radnice na turistickou ubytovnu s 18 lůžky, vytvoření cyklotrasy a naučné stezky. Další dotace pomohla obci zastřešit tribunu na hřišti a upravit fasády kabin. Vznikl tak sportovní areál, který se stal centrem setkávání občanů, sportovních fanoušků, sportovců i příznivců a členů sboru dobrovolných hasičů.

Investice s podporou dotací ale na druhou stranu zatížily obecní rozpočet. „Máme trochu dluhy, takže nám scházejí peníze na další akce. Potřebovali bychom vybudovat čistírnu odpadních vod a kanalizaci v obci, dokončit vodovod v místní části Dub,“ vypočítal starosta. Jedná se ale o investice v řádech desítek milionů korun, což je nad možnosti obce s ročním rozpočtem kolem pěti milionů korun. Bez další dotace se to tedy neobejde. „Naskočily nám už vlastní příjmy z ubytovny, ročně se tam protočí 600 000 až 700 000 korun. Teď by něco mohlo přinést Farní muzeum. Hospodáříme i v lese. Dostali jsme se na víc než milion korun vlastních příjmů, takže jsme se stali plátcí DPH, což je pro hospodaření obce lepší,“ dodal starosta.

Obec potřebuje také dokončit rekonstrukci školy, která je i sídlem obecního úřadu. Na budově už vyměnila střechu, ještě je třeba opravit fasádu a topení. „Máme 50 hektarů vlastních lesů, ideální by bylo, kdybychom dokázali vytápět školní budovu štěpkou a větvemi. Bylo by to za minimální náklady, teď topíme elektrinou, což je drahé,“ dodal starosta.

Na opravu čekají také místní komunikace v Dubu a Kondraci. Podmínkou jejich rekonstrukce je kromě peněz také vyřešení pozemkových vztahů. „To nás hodně brzdí, nedokážeme kvůli tomu dosáhnout na žádnou dotaci. Potřebovali bychom udělat pozemkové úpravy nebo vyrovnat majetkové vztahy pod komunikace-

mi. Je tam ale spousta majitelů, takže je to běh na dlouhou trať,“ řekl starosta.

Farní muzeum

Poslední projekt, který Kondrac realizovala s pomocí evropské dotace, bylo vybudování Farního muzea. Otevřelo se před rokem. Vzniklo přestavbou staré fary, která se desítky let nevyužívala. „Tomu odpovídal i její stav v roce 2008, kdy jsme projekt začali realizovat. Po dohodě s římskokatolickou farností a Arcibiskupstvím pražským jsme se rozhodli využít tento historicky hodnotný objekt pro návštěvníky naší obce. Díky této iniciativě vzniklo také kvalitní zázemí pro množství tradičních akcí, které společně s našimi aktivními občany každoročně organizujeme,“ uvedl starosta.

Muzeum bylo vybudováno na principech zážitkové turistiky. Farní areál s hospodářským zámečkem, márnici a románským kostelem sv. Bartoloměje nabízí autentický interiér z přelomu 19. a 20. století, ve kterém získají návštěvníci informace o životě na faře. V budově je také řemeslná dílna s možností výroby svíček, ručního papíru či tisku obrázků s dobovou tematikou svatých.

Před farou se nachází bylinková zahrádka vysazená z rostlin se symbolickým christologickým a mariánským významem, místo pro odpočinek i pastvu ovcí, které k farnímu hospodářství nepochybně patřily. Příjemný pobyt doplní i procházka po cestě z Kondrace do Ostrova, která je lemována čtyřmi interaktivními panely s tématem „Rok na vsi“.

Projekt s celkovými náklady 14 184 000 Kč byl financován z Regionálního operačního programu Střední Čechy. Dotace pokryla 92,5 procenta celkových přijatelných výdajů. „Letos bude muzeum otevřeno poprvé celou sezonu, mělo by to být vidět i na jeho příjmech. Odhaduji ale, že jeho doba přijde tak za dva až tři roky,“ podotkl starosta. ♦

jt

Jaro v MC Motýlek v Týnci nad Sázavou bylo ve znamení změn a nových aktivit

Na sklonku zimy u nás došlo k různým personálním změnám, jak už to tak v mateřských centrech chodí. Některé maminky odcházejí do práce a jiné naopak nabírají sil po narození malých dětí a nabízejí své dovednosti ostatním – dětem i rodinám.

Protože našemu centru v poslední době ubývají noví návštěvníci, zaměřili jsme se nejprve na zlepšení propagace našeho pravidelného programu i jednorázových akcí. Vytvořili jsme vlastní webové stránky www.mcmotylek.cz, na kterých lze najít nejen naše akce, fotky, kontakty apod., ale mají také interaktivní diskuzní část. Také jsme udělali dvě velké internetové soutěže, které měly celorepublikový ohlas. V současné době se blíží jejich finále.

Kácovský zámek zve k nahlédnutí do historie

V květnu se opět otevřela veřejnosti brána kácovského zámku. Třebaže navenek působí architektonická dominanta malebného posázavského městečka stále stejným a poněkud smutným dojmem, v interiérech došlo před novou prohlídkovou sezónou alespoň k částečným opravám. Návštěvníky zde také čeká rozšířená výstavní expozice, která představuje nejen historii Kácova, ale i místní spolky a sdružení. Místo, kde žijí, zachytily na obrázcích i kácovské děti.

V rámci slavnostního zahájení nové sezóny se na zámku uskutečnilo i přátelské setkání, které dalo všem přítomným možnost nahlédnout do historie. Tu představil v zámeckém salonku PhDr. František Procházka, který je dlouholetým obdivovatelem Kácova a historie městyse i celého Posázaví je jeho životním koníčkem, a také kácovský patriot a někdejší kronikář Jaroslav Křen. Mluvené slovo doprovodil hudbou Osvobozeného divadla a staročeskými písničkami Petr Kubec a Kateřina Klečková z Hudebního divadla v Karlíně. Návštěvníci si pak mohli prohlédnout všechny nově upravené výstavní expozice.

Kromě minimuzea Kácovska je na zámku i letos k vidění pozoruhodná výstava radiopřijímačů ze sbírky Ing. Vladimíra Fialy, který pro tuto sezónu zapůjčil Kácovu ještě několik dalších exponátů. Těší ho, že alespoň část kolekcce, kterou dává dohromady již desítky let, může představit veřejnosti.

Starostka Kácova Soňa Křenová je ráda, že zámek alespoň tímto způsobem dává po dlouhých letech opět najevo svou životaschopnost. „Každý, kdo do Kácova přijede, je naším zámečkem okouzlen. Každému také musím vysvětlit, proč je náš zámek již řadu let v tak žalostném stavu. Oprava vzácné barokní stavby, za níž Kácov vděčí Anně Marii Toskánské, patří k prioritám radnice. Stále hledáme mož-

uklidili pravý břeh řeky u kempu v Náklí a okolo vodáckého centra Bisport. Navázali jsme také na přerušenu tradici pálení čarodějnic v kempu V Náklí. Uspořádali jsme přednášku MUDr. Eriky Paroulkové na téma Děti, nemoci a my – západní a čínská medicína. Společně jsme uklidili a opravili dětské hřiště v Týnci nad Sázavou.

Zapojili jsme se také do celorepublikové kampaně Síť MC o.s. s názvem Křídla a kořeny naší rodiny. Pod názvem „Babi, dědo, pojď si se mnou hrát“ jsme se snažili zapojit do programu i prarodiče s vnoučaty – bohužel nepřiliš úspěšně, na akci přišli pouze členové MC. Drobně jsme se věnovali také tvoření – maminky s většími dětmi si dvakrát mohly vytvořit krásné sady šperků z korálků a naučit se základy korálkování. Vydali jsme se také kolech na výlet ze Zbořeného Kostelce do Nespek a zpět.

Připravujeme další přednášky, víkendové outdoorové překvapení pro děti a malé setkání aktivních maminek z okolních mateřských center. Během prázdnin se chystáme mít jedno dopoledne v týdnu otevřenou hernu a dle chuti a počasí se občas vydat na společný výlet na hřiště a do kina v Čerčanech či na jiná příjemná místa.

Na podzim nás opustí další maminky, které vedly pravidelné herny a podílely se na chodu centra, takže plánujeme obměnit program, o němž se naši příznivci budou dovídat na webových stránkách. Naši prioritou je nyní přivést do centra další aktivní maminky, které mohou dodat svými nápady centru nový rozměr a elán. V říjnu se těšíme na workshop na zajímavé téma „Agrese a jak s ní aneb Nechte kluky zakoušet sílu“, o který, věříme, bude dostatečný zájem. ♦
Renata Veselá
organizační koordinátorka MC Motýlek

nosti, jak zámek opravit a vhodně využít,“ říká starostka.

Kácovský zámek je od 1. června do 11. září návštěvníkům otevřen denně kromě pondělí od 9 do 12 a od 13 do 16 hodin. ♦

Blanka Hrdinová

Do Hřebčína Favory za starokladrubskými koni i za pohádkou

Nevěříte? Pak se zajďte podívat do Hřebčína Favory v Benicích. Pohled na čtyřspřeží tažené starokladrubskými bělouši vás přesvědčí o tom, že tato ušlechtilá zvířata snesou srovnání s výtvarnými díly starých mistrů.

Starokladrubští koně učarovali i spolumajitelce Hřebčína Favory Romaně Krausové. „Koním se věnuji od malička. Nikdy jsem ale netušila, že se mi stanou koníčkem s velkým K,“ říká. Do Benic přišla před dvanácti lety s jedním koněm do nájemního ustájení. A nyní je tu paní domácí.

Romana Krausová pochází z jižní Moravy, kde měl koně soused – zemědělec. „Stačilo mi pak jen zahlédnout koňský chlup, zastavilo se mi srdce a nic jiného pro mě neexistovalo,“ směje se při vzpomínce na dětství. Jejím prvním koněm byl tehdy český teplokrevník z tlumačovského chovu, nyní má 80 starokladrubáků.

„Naším cílem je prezentovat tohle plemeno lidem. Orientujeme se hlavně na děti, protože chceme, aby byly i v době supervyspělých počí-

tačových technologií vnímavé k přírodě. Takže mají možnost přijet do hřebčína, prohlédnout si stáje, svést se na ponících či velkých koních i oslících. Pořádáme pro ně letní tábory, během nichž tráví minimálně hodinu denně na koňském hřbetě,“ dodala.

Koňský sport není jenom o ježdění
V hřebčíně se děti seznámí také se životem koní a péčí o ně. „Chceme být typickým českým statkem, ne farmou ani rančem, takže se tady snažíme dodržovat veškeré tradice, které na českém venkově byly. Odpovídá tomu i česká kuchyně, kterou nabízíme. Vaříme z místních surovin od místních zemědělců,“ konstatovala Romana Krausová.

V hřebčíně mají také malý zoo koutek se zvířaty typickými pro český venkov – husami, kachnami, slepicemi, krávami, ovci, kozami, osly, králíky, prasata. „Pro zpestření máme také klokany a lamu,“ prozradila Romana Krausová.

Děti jezdí do Benic na školní výlety i exkurze. „A když se jim tady zalíbí, řeknou to rodičům a přijedou i s nimi. Máme tady malý rodinný penzion s 11 pokoji, kde mohou strávit dovolenou nebo prodloužený víkend. A mohou využít nabídku našich služeb – projet se na koni nebo si vyjet kočárem,“ dodala Romana Krausová.

Starokladrubský kůň je totiž především záprahovým koněm, od nepaměti tahal kočáry s králi a princeznami. Kdo by tedy zatoužil po romantické vyjížďce, může ji mít. A třeba i s piknikem uprostřed rozkvetlé louky. V hřebčíně vám připraví hodinovou vyjížďku i program na celý den, víkend či týden.

Návštěvník hřebčína může kromě starokladrubských koní obdivovat i další kulturní památku – samotný statek. „Unikátní je tím, že je to stavba do trojúhelníku, a podle mých informací existují takové v Evropě kromě nás jen dvě,“ dodala Romana Krausová.

Hřebčín Favory pořádá společenské akce, svatby, prezentace výrobků, konference, semináře. Nádvoří jeho areálu se vždy o prázdninách mění v divadelní scénu, která ožívá pohádkovými příběhy. Jezdí sem za nimi nejen místní, ale i chataři a chalupáři z širokého okolí.

Za vším hledej koně

Byla to právě láska ke koním, která přivedla Romanu Krausovou do Posázaví. S manželem, který pochází z Klatovska, žila v Praze. Měla tam i koně, s nimiž jezdila na vyjížďky do okolí ruzyňského letiště. Když pro zvíře hledala ustájení, dostala se do Benic. „Pocházím sice z jižní Moravy, ale žila jsem kousek od zvláště Pálavy, takže kopečky potřebuju. Tady je krajina tvárná, krásná, navíc kousek od Prahy,“ říká.

V „benickém trojúhelníku“, jak krajině v okolí svého bydliště říká, je podle ní příroda nedotčená, neosídlená, nebudují se tam satelitní městečka. Jsou tam krásné lesy, samota. „Vysloveně si to tu užívám,“ vyznala se. Protože kde jinde se vám stane, že sednete na koně, vyrazíte s ním na projížďku a třeba hodinu nikoho nepotkáte. Není

tam rušná železnice ani silnice plné kamionů. A v okolních lesích se bezvadně houbaří.

Posázaví přirostlo Romaně Krausové k srdci. „I když je pravda, že chvilku trvalo, než jsem se sem naučila jezdit. První rok jsem cestovala docela zábavně a než jsem dorazila do Benic, bloudila jsem a projela kus kraje. Stalo se třeba, že jsem skončila nejen na Slapech,“ směje se při vzpomínce.

Starokladrubský kůň

Starokladrubští koně, chovaní kontinuálně po více než 400 let, jsou jedním z nejstarších plemen koní na světě. Zemí jejich původu je Česká republika. Jde o teplokrevné plemeno vzniklé na podkladě starošpanělské a staroitalské krve. Současní koně mají evidované předky až do poloviny osmnáctého století a tvoří čtyři bílé a čtyři vrané kmeny.

Barokní statek Benice

Barokní statek Benice byl postaven v místě, kde stávala původní osada s tvrzí z počátku 14. století. Od roku 1597 byla součástí konopištského panství a prošla rukama několika majitelů, z nichž nejznámějším byl Albrecht z Valdštejna.

V roce 1734 zdědil panství František Václav z Vrty, který nechal v Benicích postavit barokní statek. Ojedinelá trojkřídlá budova byla na přání majitele postavena do tvaru rovnostanného trojúhelníku, který byl symbolem svaté Anny. ♦
jt

Sázavafest

Letošní 11. ročník Sázavafestu, který se uskuteční od 4. do 7. srpna v Benešově, bude v duchu regge, ska, jazzu, kytarovek, elektroniky a folku. Tradičně nabídne taky autorské čtení, filmy a nejmenším návštěvníkům poskytne zázemí v Dětském koutku Minimax přímo v areálu Zelený ostrov. Areál Zelený ostrov vznikl v bývalých Táborských kasárnách, nedaleko vlakového a autobusového nádraží.

„Ve spolupráci s Českými drahami chceme motivovat lidi, aby na festival přijeli vlakem. Je to jen 42 minut z Prahy i Tábora. S jízdenkou označenou Vlak + Sázavafest navíc mohou zpět cestovat zdarma. Uděláme všechno pro to, aby autem přijelo co nejméně návštěvníků. Pro ně máme připraveno jedno dražší parkoviště přímo v areálu a druhé odstavné, které bude levnější,“ řekl hlavní pořadatel Pavel Kloupar.

Sázavafest letos bude mít šest scén, z toho dvě budou v zastřešených halách s kapacitou 5 000

Konopištským přírodním divadlem zazní opera Carmen

Přírodním divadlem v zámeckém parku Konopiště po roce opět zazní opera. Stane se tak 2. července. Po úspěšných inscenacích opery Rusalka od Antonína Dvořáka a Prodané nevěsty Bedřicha Smetany přichází Agentura CROCE o. s., se světově proslulou francouzskou operou Carmen. Uvede ji v rámci Festivalu Opera Czech republic, který se odehrává na dvou významných zámcích, a to v Jindřichově Hradci a v Konopišti.

Účinkovat bude sbor orchestr se sólisty Státní opery Praha v čele s dirigentem Janem Chalupeckým. Režie celého večera se ujal Martin Otava. V hlavních rolích se představí Andrea Kalivodová jako Carmen, Tomáš Černý jako don José a Jitka Burgetová jako Micaela. Sólista

lidí. „Jsme tak připraveni i na krytou variantu festivalu, což žádný festival v Česku nemá,“ uvedl Kloupar. Na Zeleném ostrově vystoupí přes 120 účinkujících. Ze zahraničí přijede například Hurts, The Subways, Kosheen, Alphaville. Účast potvrdila i slovenská zpěvačka Jana Kirchner a podle Kloupara to bude letos její první a jediné vystoupení v Česku po mateřské dovolené. Z českých interpretů zahrají třeba kapely Monkey Business, Nightwork, Wohnout nebo Mandrage, Tomáš Klus či Dara Rolins s Danem Bárto.

Novinkou Sázavafestu je Dětský koutek Minimax, kde budou moci rodiče na čas odložit své děti od 3 let, o které se postará pedagogicky vyškolený personál. Na festivalu bude také místo pro oblíbené autorské čtení. Iva Lecká představí svou knihu Deník šílené matky, aneb Ženské vydrží jako kůň. Číst přijede také Michal Viewegh. „Už se z toho stala tradice, nejdřív jsem se bál, ale pak jsme vymysleli komorní

scénu Balbínku, a čtení tím získalo na atraktivitě. Přišlo na něj i 200 lidí,“ vzpomněl Michal Viewegh. Letos by ho navíc měla doprovodit kapela J.A.R.

Na Sázavafestu nebude chybět ani filmová a divadelní produkce a workshopy. Podrobnosti jsou na www.sazavafest.cz. ♦

jt

(Fotografie: Miroslav Štěpánek)

(Fotografie: Miroslav Štěpánek)

opery Národního divadla v Praze a zároveň ředitel Agentury CROCE Vratislav Kříž ztvární roli toreadora Escamilla. Úvodní slovo večera bude patřit Martinu Dejdarovi.

Premiéra Bizetovy opery Carmen se konala roku 1875 v Paříži. Rozhodně to nebyl debut, pro pařížské publikum byla tato opera příliš naturalistická, tudíž prošla takřka bez úspěchu. V den premiéry byl sice Bizet jmenován Rytířem čestné legie, tato pocta ale nemohla nahradit zklamání z krajně zdrženlivého přijetí opery u publika. Teprve několik měsíců po Bizetově smrti přineslo skutečný triumf této opery až provedení ve vídeňské Dvorní opeře. *Carmen* toho dne nastoupila vítěznou cestu na operní pódia a od té doby patří k nejhranějším světovým operám.

Česká premiéra Carmen se konala v roce 1880 ve Stavovském divadle. Úspěch byl okamžitý. Příběh krásné a nezkrotné cikánky Carmen, dona Josého, který se do ní zamiluje, jeho nadřízeného poručíka Zonigy a úspěšného toreadora Escamilla milovaného a oslavovaného celou Sevillou přijalo české publikum s nadšením.

Online předprodej vstupenek je možný přes Státní zámek Konopiště. Lístky jsou k dostání také ve vybraných informačních centrech. V pokladně divadla je bude možno koupit dvě hodiny před začátkem představení. Další informace o opeře a organizaci tohoto večera jsou na www.operaczechrepublic.cz. ♦

Hana Haubertová

(Fotografie: Miroslav Štěpánek)

Vlašimská hvězdárna slaví 50 let

Malá observatoř nedaleko Vlašimi se otevířela v roce 1961. Postavili ji vlašimští občané v Akci

Z a pod hlavičkou tehdejšího Závodního klubu ROH Blanických strojřen. Hybnou silou jejího vybudování a bohaté činnosti v následujících letech byl Jan Zajíc (1910 – 2004). Hvězdárna úspěšně rozvíjela svoji činnost až do léta roku 1992, kdy byla pronajata soukromému podnikateli, který během následujících čtyř let objekt zdevastoval. Blýskat na lepší časy se začalo v roce 1996, kdy hvězdárnu koupilo město. První vlaštovkou obnovení činnosti bylo veřejné pozorování částečného zatmění Slunce 12. října 1996.

Uvedení hvězdárny do původního stavu a její zpřístupnění si vyžádalo nemalé materiální i finanční prostředky a pracovní nasazení členů Vlašimské astronomické společnosti (VAS) a dalších příznivců vlašimské astronomie. Slavnostní znovuootevření hvězdárny se uskutečnilo 31. května 1997. Od téhož roku má VAS hvězdárnu v pronájmu.

Jan Urban je členem VAS 30 let. „Poslání a zaměření hvězdárny se od jejího založení nezměnilo. Stále slouží k popularizaci astronomie a nabízí volnočasové aktivity dospělým a mládeži. Změnila se trochu doba, takže je to náročnější na finance i čas. Mění se také okolí hvězdárny, přibližuje se k ní město Vlašim. Máme tady také všechny nešvary týkající se světelného znečištění. Přibýlo i aut, která ohrožují návštěvníky, kteří do hvězdárny jdou. Na obloze je ale naštěstí vše při starém, ta je věrná,“ řekl Jan Urban.

Podle Jana Urbana se hvězdárna bez pomoci z vnějšku neobejde. Podporuje ji město, Středočeský kraj, sponzoři, členové VAS jí věnují zdarma hodiny svého volného času. Díky dotaci ze Strategického plánu Leader letos hvězdárna dostala nový plot, chodník, nábytek do badatelný, rekonstruovalo se sociální zázemí a vybudoval bezbarierový přístup do přízemí s přednáškovým sálem. ♦

jt

Miloš Zapletal: Mým domovem je Ostrov

Ostrov u Velíše – malebná vesnička pod bájnou horou Blaník, schovaná v zelení zdejších lesů. Oáza pohody a klidu. Učarovala i bývalému prezidentovi soutěže krásy Miss České republiky Miloši Zapletalovi. „K tomuto kraji mám velice blízký vztah. Jsem sice původem Vlašimák, ale vyrůstal jsem převážně tady v Ostrově u prarodičů. Takže to je můj domov a moc rád se sem vracím,“ říká.

Důvodů, proč se do Ostrova vracet, má v posledních letech víc. Jedním z nich je i Farma Blaník, moderní rekreační a relaxační centrum. Proměnil v něj zdevastovaný statek, kam jako malý kluk chodil pomáhat a dívat se na koně.

„Můj děda se v Ostrově narodil v předminulém století, a když se vrátil ze světa, tak si tady po-

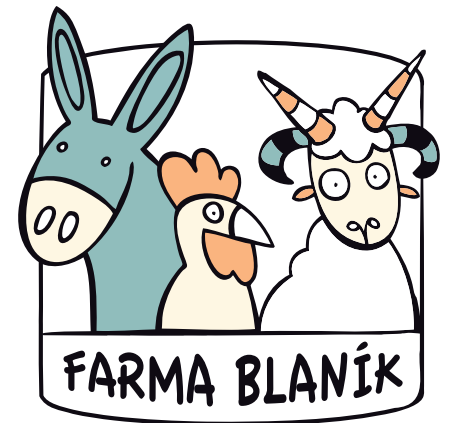

stavil domek, který jsem zdědil. Já jsem vlastně vyrůstal tady vedle toho statku. Pamatuji jeho rozkvět do 50. let minulého století, ale pamatuji i jeho devastaci v minulém režimu. Po revoluci, když vnuk původního majitele pana Kropáčka statek zrestituoval, tak jsem ho od něj koupil. Hospodařilo v něm tehdy zemědělské družstvo a vypadalo to tu hodně špatně. Snažím se proto statku vrátit původní smysl, samozřejmě s ohledem na současnost. Plním si tak svůj životní sen. V minulém režimu mě ani nenapadlo, že bych to tady někdy mohl koupit, ale po revoluci se to povedlo. Investoval jsem tady všechny peníze, které jsem získal prodejem soutěže Miss České republiky,“ konstatoval Miloš Zapletal.

Na statek za odpočinkem i zábavou
Miloš Zapletal se ujímá role průvodce a provede mě objektem, který se pod rukama řemesníků změnil k nepoznání. Rekonstrukcí stodoly vznikl malý hotel s restaurací, z bývalého obytného domu je penzion, malá stáj se proměnila v ubytovnu pro zaměstnance a koňáky. V areálu může přespat dohromady 30 až 50 osob. Pro méně náročné je k dispozici ještě skromná ubytovna se sociálním zařízením.

V bývalé sýpce je Rytířský sál, vhodný pro pořádání seminářů a školení, a Dětský svět s trampolínou, houpačkou nebo loutkovým divadlem. Starý sklípek pod penzionem se proměnil v Mu-těnickou vinotéku s moravskými víny. Ve dvoře statku se našlo místo pro venkovní bazén i jezírko s rybami a vodními rostlinami. Je zde také venkovní krb nebo takzvaná babiččina zahrádka. Všude jsou keře, stromy a záhony s květinami. U statku je také travnaté hřiště na odbíjenou, nohejbal a badminton.

Modernizací prošly i stáje. V oddělených boxech může být ustájeno až 16 jezdeckých koní. Na některých z nich mohou zájemci vyjet na prohlídky okolí. Farma Blaník nabízí také výuku jízdy na koních a bude pořádát parkurové závody. „Chceme tady organizovat poutě, trhy zvířat,

dožínky i zabíjačky, koncerty a divadelní představení. V okolí je možnost sportovního vyžití v podobě vycházek, cyklistických vyjížděk i rybaření,“ vypočítal Miloš Zapletal.

Ráj pro malé i velké: Farma-park
Samostatnou částí Farmy Blaník bude od jara příštího roku Farma-park. Je to zařízení v Česku svým způsobem unikátní, v západní Evropě se ale těší velké oblibě. „Děti z měst už mnohdy nemají možnost vidět živá zvířátka, takže tady je uvidí ve výbězích, domácí i některá volně žijící,“ popsal Miloš Zapletal. V ohradách na louce budou kromě koní také ovce, krávy, kozy, ale i daňci nebo divoká prasata. K vidění tu ale budou i zvířata a ptáci, kteří se kvůli svému zdravotnímu handicapu už nemohou vrátit do přírody, třeba výr, poštolky, veverky nebo kuny.

Farma-park bude mít také řadu dětských atrakcí. Nechybí mezi nimi trampolíny, skluzavky, lanovka. Malí návštěvníci si zde mohou skočit do sena, svézt se na dětských traktorech, prolézt slaměný hrad nebo se vydat na cestu kamenným bludištěm. Prozkoumat mohou i zmenšeninu hory Blaník s malou rozhlednou nebo jeskyňku se vstupem do tajemné podzemní chodby. Komu i to bude málo, může se vydat do lesa nočních skřítků.

Malý výlet do historie i současnosti Ostrova
Obec Ostrov se nachází osm kilometrů od Vlašimi. Má 335 hektarů, z nichž polovina leží v Chráněné krajinné oblasti Blaník. Ve vsi je k trvalému pobytu přihlášeno zhruba 60 lidí.

Historie Ostrova sahá až do roku 1272, kdy zde na skále nad řekou Blanicí stála dřevěná tvrz s krásným výhledem na horu Blaník. Samotná obec byla založena v roce 1411 a jméno dostala zřejmě podle rybníků, které ji obklopovaly. Statek – nynější Farma Blaník – má popisné číslo 1.

Rod rodiny Mančalů, z něhož pochází nynější majitelé Farmy Blaník, žije v Ostrově od roku 1802. Bývalý statek s 30 hektary pozemků koupil Miloš Zapletal od dědice posledních majitelů v roce 2000. ♦

jt

nebyl realizován žádný projekt

realizován 1 projekt

realizováno 2 projekty

realizováno 3 projekty

realizováno 5 projektů

Karpas

www.katalogprojektu.eu

Posázaví o.p.s.